

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

11 MAART 1996

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de lerarenopleiding en de nascholing

VERSLAG

namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschap
uitgebracht door de heer Jos De Meyer

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden : de heer Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphe-laere, de heren Erik Matthijs, Freddy Sarens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Roland Deswaene, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heer René Swinnen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer André Van Nieuwkerke ;

de heren Pieter Huybrechts, Joris Van Hauthem ;

de heer Kris Van Dijck ;

de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, de heren Herman Candries, Paul Deprez, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Ward Beysen, Karel De Gucht, André Denys ;

de heren Patrick Hostekint, Michiel Vandenbussche, Robert Voorhamme ;

de heren Emiel Verrijken, Frans Wymeersch ;

de heer Christiaan Vandenbroeke ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Zie :

227 (1995-1996)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Verslag van de hoorzitting

– Nrs. 3 en 4 : Amendementen

INHOUDSTAFEL

	Blz.
I. Uiteenzetting door de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken ..	3
II. Vragen en bemerkingen van de leden, met antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken	
1. Algemene appreciatie	5
2. Specifieke vragen en bemerkingen	
a) De voorbereiding van het decreet	8
b) Het concept van 'aanbouwdecreet'	9
c) Centralistische tendenzen in het decreet ?	10
d) De rol van het Vlaams Parlement, inzonderheid wat het uittekenen van het beroepsprofiel van de leraar betreft	11
e) De lerarenopleiding	
- De gemeenschappelijke stam	12
- De initiële lerarenopleiding secundair onderwijs - groep 1	13
- De initiële lerarenopleiding secundair onderwijs - groep 2	13
- Het ontmoetingsveld tussen de leraren van groep 1 en groep 2 en het behoud van het systeem van vereiste en voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen	14
- De stage	16
- De voortgezette lerarenopleiding	17
f) De nascholing	19
III. Artikelsgewijze bespreking	20
IV. Eindstemming	46
Tekst aangenomen door de Commissie	47

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie besprak voorliggend ontwerp van decreet tijdens haar vergaderingen van 27 en 29 februari en 5 maart 1996. In het kader van de bespreking van dit ontwerp van decreet organiseerde uw Commissie op 14 december 1995 ook een aantal hoorzittingen met de betrokkenen uit het veld. Het verslag van deze hoorzitting werd opgenomen als Stuk 227(1995-1996)-Nr. 2.

I. Uiteenzetting door de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

De minister verklaart dat hij voorliggend decreet met enige fierheid voorlegt. Niettemin zal zijn toelichting beknopt zijn ; over de hervorming van de lerarenopleiding is immers reeds uitvoerig gedebatteerd, ook met de leden van deze en vroegere commissies. De Commissie organiseerde recent, ter voorbereiding van deze bespreking, een hoorzitting met een aantal betrokkenen uit het veld. Het ontwerp van decreet zelf is tot stand gekomen in een brede consultatie met de betrokken onderwijsactoren, via beleidsnota's die aan een maatschappelijk debat werden onderworpen en via een groot beraad gehouden te Elewijt in december 1994. Het is op basis van de consensus die in deze opeenvolgende overlegondes is opgebouwd – maar waar onvermijdelijk niet iedereen zichzelf ten volle in terug kan vinden – dat het voorliggend ontwerp is tot stand gekomen.

Die grote belangstelling vanwege het onderwijsveld voor de hervorming van de lerarenopleiding is volgens de minister volkomen terecht. Niet alleen omdat zij reeds lange tijd is aangekondigd, maar vooral omdat het hier over een fundamentele aangelegenheid gaat, namelijk de vorming van het toekomstige lerarenkorps. Oneindig meer dan in bijvoorbeeld een doorsnee verzameldecreet met administratieve regelgeving gaat het hier om niets meer of minder dan de inhoudelijke kwaliteit van het onderwijs in de toekomst. Kwaliteitsverhoging van het onderwijs moet dan ook de maatstaf zijn waarmee dit ontwerp van decreet wordt beoordeeld.

De eisen die vandaag aan onderwijzers en leraren worden gesteld, zijn zwaarder en complexer geworden. De vragen vanwege de samenleving – wellicht beter de 'overbevraging' – aan het onderwijs vereisen nieuwe vaardigheden, terwijl de inhoudelijke kennisexplosie van de leraar een attitude van permanente vorming vergt. Een inhoudelijke herdefiniëring van het beroep is dus noodzakelijk. De minister gelooft dat deze herdefiniëring het beroep tegelijk ook aantrekkelijker moet maken voor gemotiveerde jonge mensen.

De minister overloopt vervolgens kort de belangrijkste krachtlijnen die dit decreet in functie daarvan vooropstelt :

- de dubbele nadruk op een diepgaande initiële opleiding binnen de actuele studieduur en op een permanente vorming via voortgezette opleiding enerzijds en nascholing tijdens de beroepsloopbaan anderzijds ;

- het continuüm, zoals de VLOR het noemt, tussen de polyvalentie enerzijds – die groter is voor leerkrachten bij jongere leerlingen – en vakspecialisatie anderzijds – naarmate het gaat om leraren bij oudere leerlingen ;

- de gemeenschappelijkheid in de opleiding, die een brede inzetbaarheid garandeert en mobiliteit binnen de loopbaan mogelijk maakt ;

– de aanvangsbegeleiding voor de beginnende leraar en de ondersteuning van de leraar in zijn professionalisering.

Als men de diverse componenten van de vernieuwde lerarenopleiding wat nader bekijkt, dan kunnen de volgende cruciale aspecten geaccentueerd worden :

– de *initiële lerarenopleiding* die de startcompetentie garandeert, waardoor de beginnende leraren in staat gesteld worden om hun beroep zelfstandig uit te oefenen en de grondattitudes voor nascholing en verdere professionalisering meegegeven worden voor :

– de leraar kleuteronderwijs,

– de leraar lager onderwijs, met de klemtoon op algemene inzetbaarheid,

– de leraar secundair onderwijs – groep 1, de semi-polyvalente leraar, die de brug vormt tussen het lager onderwijs met zijn basisvorming en de meer specialistische tweede en derde graad van het secundair onderwijs ; die semi-polyvalentie drukt zich uit in drie opleidingsonderdelen, waarvan er één kan worden uitgediept voor de tweede graad,

– de leraar secundair onderwijs – groep 2, die aansluitend op een vakinhoudelijke basisopleiding aan de hogescholen – twee cycli – of universiteiten een lerarenopleiding voor het lesgeven in de tweede en derde graad krijgt.

– de *voortgezette lerarenopleiding*, die tot doel heeft de mobiliteit en de inzetbaarheid te vergroten via het behalen van een aanvullend diploma ;

– de *aanvangsbegeleiding* van de beginnende leraar en de *ondersteuning van de leraar in zijn professionalisering* tijdens de loopbaan, gedefinieerd zowel als een verantwoordelijkheid van de school als van de professionele ingesteldheid van elke leraar, en gerealiseerd via een systeem van *vraaggestuurde nascholing*.

De minister verheelt niet dat het concreet invullen van elk van deze aspecten een soms delicate evenwichtsoefening veronderstelt tussen de belangen en verwachtingen van elk van de betrokken onderwijsactoren. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat in elk van de in de door de commissie gehouden hoorzitting aan bod gekomen uiteenzettingen telkens weer andere vragen en wensen te beluisteren waren. De minister meent in dit ontwerp van decreet tegelijk aandacht te hebben besteed aan het behouden van de grote 'krachtsverhoudingen' op het veld en aan het bewaken van de globale inhoudelijke lijn. Hierbij stipt hij de volgende elementen aan :

– de gedeelde verantwoordelijkheid van hogescholen en universiteiten in de organisatie van de initiële lerarenopleidingen ;

– de uitdieping van één opleidingsonderdeel voor de leraar secundair onderwijs – groep 1 tijdens de initiële opleiding, maar met behoud van het huidig systeem van bekwaamheidsbewijzen, waardoor de sterkteverhouding tussen 'regenten' en 'licentiaten', om toch maar eens deze oude terminologie te gebruiken, wordt gehandhaafd ;

– de fundamentele accentverschuiving naar vraaggestuurde nascholing, maar met de mogelijkheid voor de koepels, de overheid en de oude decretale navorming om een zekere rol op dit vlak te blijven spelen.

Om dit alles mogelijk te maken wordt voorzien in financiering :

- de relatief ruime financiering voor het studiegebied onderwijs voor de hogescholen uit het hogeschooldecreet, die ook de stagebegeleiding moet kunnen dekken ;
- de financiering, die voordien niet was voorzien, van de initiële lerarenopleidingen aan de universiteiten en twee-cyclus-opleidingen aan de hogescholen ;
- de blijvende financiering van de voortgezette lerarenopleidingen – tegelijk met een nieuw systeem voor de andere voortgezette opleidingen aan de hogescholen ;
- een progressief groeiende financiering van de nascholing, met voorrang voor de vraaggestuurde nascholing, die in het basisonderwijs ook voor de aanvangsbegeleiding kan gebruikt worden.

De minister vervolgt dat dit ontwerp van decreet niet alles tot in de perfectie pretendeert te regelen voor de gehele lerarenopleiding. Een aantal belangrijke zaken werden voorbehouden voor volgende decreten, zoals de opleiding van de leraren secundair onderwijs – groep 3 of de GPB-opleidingen, die in het kader van het ontwerp van decreet volwassenenonderwijs een eigen regeling zullen krijgen. Op dit ogenblik wordt er ook geen afzonderlijk leraarstype hoger onderwijs ingeschreven, noch wordt er iets gezegd over de opleiding van de leraren voor het deeltijds kunstonderwijs. In die zin lijkt de kwalificering 'aanbouwdecreet' de minister goed gekozen. Wel biedt voorliggend ontwerp van decreet de noodzakelijke basiselementen voor een fundamentele hervorming van de opleiding van leraren. Eens dit decreet goedgekeurd, zal een zware taak weggelegd zijn voor de betrokken onderwijsactoren, vooral dan de departementen lerarenopleiding van de hogescholen en universiteiten, maar ook de scholen en niet in het minst de aspirant-leraren en leraren zelf. De minister gelooft dat het beleid in deze de rol speelt die het moet spelen en hier de bouwstenen aanreikt voor deze kwalitatieve hervorming. Bij wijze van besluit herhaalt de minister dat hij blij is dat hij de Commissie een van de meest inhoudelijke en kwaliteitsbevorderende onderwijsdecreten kan voorleggen.

II. Vragen en bemerkingen van de leden, met antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

1. Algemene appreciatie

- Een lid betreurt in de eerste plaats dat het voorliggend ontwerp van decreet slechts enkele dagen geleden aan de leden werd bezorgd. Een grondige voorbereiding was onmogelijk, en zij vraagt dan ook dat in de toekomst de leden van de Commissie de nodige stukken vroeger zouden ontvangen.

Wat de inhoudelijke aspecten betreft, verklaart de spreker dat haar fractie het ontwerp niet kan steunen omdat het niet vergaand en fundamenteel genoeg is. Het ontbreekt het ontwerp aan een totaalvisie, en bovendien is het, zoals de minister in zijn uiteenzetting nog benadrukt heeft, een "aanbouwdecreet" dat bepaalde categorieën van leerkrachten, zoals de leerkrachten DKO en de docenten hoger onderwijs, in de kou laat staan. Volgens haar fractie moest de voorliggende tekst een uniforme regeling voor alle categorieën van leerkrachten bevatten.

- Een tweede lid is van mening dat het voorliggend ontwerp van decreet nog veel onduidelijkheden bevat. Voor hem is het duidelijk dat, ondanks het overleg met het veld, een aantal discussiepunten uiteindelijk niet uitgeklaard werden.

De tekst van het decreet draagt hiervan de sporen. Deze vaststelling was voor de spreker echter geen grote verrassing, omdat hij tijdens de hoorzittingen die de Commissie heeft georganiseerd – cf. Stuk 227 (1995-1996) – Nr. 2 – duidelijk gemerkt heeft dat er op het veld eigenlijk slechts over één aspect van het voorliggend decreet een consensus bestaat, namelijk over het aspect van de vraaggestuurde nascholing.

– Een derde lid meent dat de minister onterecht "fier" is over voorliggend decreet. Het uiteindelijke doel van het decreet, namelijk de maatschappelijke functie van het beroep en de maatschappelijke positie van de leraren opwaarderen, zal er immers niet mee bereikt worden. Dat doel kan volgens de fractie van de spreker enkel bereikt worden indien men alle lerarenopleidingen op academisch niveau tilt, en zij dus minstens tot vier jaar verlengd worden. Op dat moment zou ook de discussie over de respectievelijke bevoegdheden van de regent en de licentiaat wegvallen, wat een bijkomend pluspunt zou zijn. Ten slotte zou Vlaanderen zich daarmee op Europees niveau tillen.

– Een vierde spreker knoopt aan bij de bedenking van de eerste spreker, en betreurt eveneens dat het voorliggend ontwerp van decreet slechts laattijdig werd rondgedeeld. Dat hypothekeert een grondige voorbereiding van de commissiebesprekingen, temeer omdat zijn fractie los staat van alle zuilen en dus niet bij de totstandkoming van het decreet was betrokken. Hij verwijst inzonderheid naar het conclaaf van Elewijt, waar de basis voor voorliggende compromis-tekst werd gelegd.

– Een volgende spreker verklaart dat onderwijs één van de factoren is die zorgen voor het huidige niveau van welvaart en welzijn in de Westerse maatschappij. Het is dan ook van het grootste belang dat de kwaliteit van dit onderwijs hoog is. Een belangrijke factor om dit kwalitatief hoogstaand onderwijs te blijven verzekeren, is de zorg voor de opleiding van toekomstige leerkrachten. Zij moeten kennis, kunde en levenswijsheden combineren. Een goede pedagogische en vakinhoudelijke opleiding is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Hierbij moeten leerkrachten volop in de wereld staan en mogen zij zich niet opsluiten in de torenkamer van vakidiotie. In onze maatschappij zijn flexibiliteit en permanente vorming kernbegrippen die weerspiegeld moeten worden in het onderwijs. De fractie van de spreker is van mening dat deze bekommernissen goed verwerkt zijn in voorliggend ontwerp van decreet, al betekent dit niet dat enkele punten niet voor verbetering vatbaar zouden zijn.

Het lid herinnert eraan dat het akkoord dat tijdens het weekend van 10 en 11 december 1994 op het conclaaf van Elewijt tussen de verschillende onderwijspartners werd bereikt, de basis voor het voorliggend decreet is. Een eerste versie van het voorontwerp, gedateerd februari 1995, werd door de fractie van de spreker niet goed bevonden met de bemerking dat het een gebrek aan visie omtrent het leraarschap vertoonde, dat er geen mogelijkheden tot het doorbreken van de vlakke loopbaan, tot didactische opleiding voor docenten hoger en academisch onderwijs en begeleiding van de beginnende leerkracht in voorzien waren, dat de universitaire opleiding te weinig versterkt werd, en dat de timing bijzonder slecht was. Gezien het belang van de thematiek, werd de verbetering van de lerarenopleiding één van de doelstellingen van het regeerakkoord van de Vlaamse regering van 14 juni 1995. Hierbij werd de nadruk gelegd op de initiële opleiding, de begeleide ingroei van beginnende leerkrachten en de nascholing. In de versie die nu voor ligt, zijn er volgens de spreker enkele belangrijke accenten terug te vinden die er op aan-

dringen van zijn fractie in zijn opgenomen. Hij geeft vervolgens enkele concrete voorbeelden.

Zijn fractie heeft steeds gepleit voor een inhoudelijke herdefiniëring en een aantrekkelijker maken van het lerarenberoep. Dat behelst diverse aspecten, maar de kern is de initiële opleiding die aan de aspirant-leerkracht een stevige startcompetentie moet meegeven, alsook de intellectuele basis en de grondattitudes voor de nascholing. In het voorliggend ontwerp van decreet komen deze twee essentiële componenten van de totale herwaardering van de leerkracht uitdrukkelijk aan bod. Het ontwerp van decreet moet dan ook worden beschouwd als één van de bouwstenen naar een meer fundamentele en omvattende hervorming. Later moet zeker het aspect van de functie-differentiatie in de loopbaan van de leraar aan bod komen met het oog op het doorbreken van de vlakke loopbaan, en dergelijke meer. Al deze stapstenen samen moeten het beroep aantrekkelijker maken en uiteindelijk leiden tot een verbetering van de instroom.

Door de fractie van de spreker is steeds zeer veel aandacht besteed aan een goede aanvangsbegeleiding. De wijze waarop beginnende leerkrachten bij het zetten van hun eerste stappen in de klas en het schoolgebeuren ondersteund worden, is van wezenlijk belang voor hun verdere loopbaan. De aanvangsbegeleiding is in het ontwerp van decreet ingeschreven als een verantwoordelijkheid van de school die de beginnende leraars ontvangen. In de memorie van toelichting wordt aan de aanvangsbegeleiding uitvoerig aandacht besteed.

Het ontwerp van decreet voorziet in een financiering van de lerarenopleiding aan de universiteiten : de academische initiële lerarenopleiding. Aan deze financiering zijn strenge voorwaarden gekoppeld, die ongetwijfeld een inhoudelijke versterking zullen betekenen. Van de universiteiten wordt verwacht dat ze :

- instaan voor de organisatie van een opleidingsaanbod ;
- ondersteuning geven aan de leerkrachten uit de stagescholen ;
- op vraag van de scholen, instaan voor de ingroeiondersteuning van beginnende leerkrachten ;
- instaan voor (toegepast) onderwijskundig onderzoek.

De kritiek van de fractie van de spreker dat in de decreetstekst voor de opleiding van docenten hoger onderwijs niets is voorzien, blijft opgaan. Aansluitend bij dit aspect vindt de fractie van de spreker het belangrijk dat dit decreet een aanbouwdecreet is. Dat verklaart bijvoorbeeld het ontbreken van de opleiding voor docenten in het hoger onderwijs. Het voorliggend decreet laat alle ruimte om later als basis te dienen voor het decretaal onderbouwen van andere lerarenopleidingen en -navormingen, niet vernoemd in het huidig ontwerp van decreet. Hierbij verwijst de spreker tevens naar het ontbreken van het getuigschrift pedagogische bekwaamheid, GPB-opleiding. Naar de spreker vernomen heeft, zou dit punt ter sprake komen bij het decreet op de volwassenenvorming dat binnenkort aan de Commissie zal worden voorgelegd.

De huidige navorming wordt in dit decreet vervangen door een driedig stelsel van nascholing :

- nascholing op initiatief van de scholen ;

– nascholing op initiatief van de ARGO en van de representatieve groeperingen van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs ;

– nascholing op initiatief van de Vlaamse regering.

De fractie van de spreker is steeds voorstander geweest van een vraaggestuurde nascholing. Dat wordt nu ingeschreven. Met vraaggestuurde nascholing wordt bedoeld dat de scholen de middelen krijgen en dat ze, directie en leerkrachten samen, in functie van de noden die de groep zelf ervaart, een bepaald pakket nascholing kunnen aanschaffen. Dit is een ommezwaai tegenover de huidige situatie die steunt op het aanbod en niet op de vraag.

In vorige versies van het ontwerp van decreet werden de middelen voor de nascholing nagenoeg integraal gekoppeld aan de invoering van de eindtermen. Op vraag van de fractie van de spreker werd die koppeling verbroken. Het is immers aan de scholen en de netten zelf om te bepalen welke noden inzake nascholing het meest acuut zijn. Wil men de nascholing in het teken van de eindtermen plaatsen, dan is dit mogelijk, maar dit kan niet worden opgelegd.

Tot slot legt de fractie van de spreker er de nadruk op dat, wat de bekwaamheidsbewijzen betreft, de Vlaamse regering de engagementen waarnaar zij verwijst in de memorie van toelichting, moet waarmaken. De fractie herinnert de minister aan de belofte opgenomen in de memorie van toelichting, namelijk dat "het huidig systeem van vereiste, voldoende geachte en andere bekwaamheidsbewijzen behouden blijft. De onderwijsbevoegdheden beperken zich niet tot de vereiste, maar verspreiden zich over het hele veld van de bekwaamheidsbewijzen en vermits het systeem van de bekwaamheidsbewijzen niet wijzigt, vermindert de onderwijsbevoegdheid in die optiek niet".

De spreker besluit dat dit decreet een terechte bekommernis vertoont voor de kwaliteit van de lerarenopleiding, waarmee de kwaliteit van ons onderwijs staat of valt. Dankzij de diverse wijzigingen kan de lerarenopleiding nu het begin zijn van een boeiende schoolloopbaan voor heel wat jonge aspirant-leerkrachten. Samen met de vele mogelijkheden tot nascholing en aanvullende opleidingen kan dit er volgens hem voor zorgen dat het onderwijs ook morgen nog gegeven wordt door creatieve, enthousiaste vakdeskundigen met de nodige pedagogische bekwaamheid.

– Een zesde spreker is uitgesproken enthousiast over het voorliggend ontwerp van decreet, dat volgens hem enkele belangrijke innovaties in de lerarenopleiding doorvoert.

De spreker is vooral verheugd over de innoverende visie op de permanente vorming van de leerkrachten. Zoals reeds aangehaald door een vorige spreker, moeten de leerkrachten voldoende flexibel kunnen inspelen op de snel wijzigende maatschappij. Dit decreet biedt de leerkrachten hiertoe voor de eerste maal de kans : er wordt zowel voorzien in een aanvangsbegeleiding voor de beginnende leerkracht, als in nascholing en voortgezette opleidingen.

2. Specifieke vragen en bemerkingen

a) De voorbereiding van het decreet

Een lid betreurt dat aan de totstandkoming van voorliggend decreet geen grondige evaluatie van de hervorming van de lerarenopleiding die in 1984 plaats heeft gevonden, is voorafgegaan. Dergelijke evaluatie had een belangrijke richt-

lijn voor het voorliggend decreet kunnen zijn, en had de tekst ongetwijfeld een belangrijke meerwaarde kunnen bieden.

Een tweede lid maakt een analoge opmerking. Hij vraagt zich af welke de uitgangspunten van voorliggend decreet zijn geweest. In dit verband wijst hij erop dat de voorliggende tekst het resultaat is van het zogenaamde 'compromis van Elewijt'. Hij vraagt welke partijen bij de gesprekken van Elewijt betrokken waren.

De minister bevestigt dat er geen systematisch wetenschappelijk onderzoek over de lerarenhervorming van 1984 heeft plaatsgehad. Er bestaat wel een doorlichtingsrapport van de inspectie, dat zich eerder negatief over de lerarenopleiding uitlaat. De minister merkt wel op dat de hervorming van 1984 en meer bepaald de toevoeging van een derde jaar, Vlaanderen opgedrongen is geweest door de Europese regelgeving. Men heeft de hogescholen echter nooit de nodige financiële middelen toegeschoven om dat derde jaar serieus uit te bouwen en een gedegen inhoud te geven. Dat getuigen ook de huidige studenten van de departementen lerarenopleiding.

Ingaande op de vraag van een lid welke partijen deel genomen hebben aan de gesprekken van Elewijt, geeft de minister volgende opsomming : delegaties van het kabinet en de administratie Onderwijs, van de inrichtende machten en de vakbonden, en van de departementen lerarenopleiding van de universiteiten en de hogescholen. De gesprekken liepen tussen zaterdagmorgen 9.00 uur en zondag 14.30 uur.

b) Het concept van "aanbouwdecreet"

De formule van "aanbouwdecreet" valt niet bij alle leden in goede aarde. De tegenstanders van deze formule laken vooral het ontbreken van een regeling voor de leraren GPB, die ook in het secundair onderwijs terecht komen, voor de leraren volwassenenonderwijs en voor de docenten in het hoger en academisch onderwijs.

Andere sprekers daarentegen verdedigen de formule van "aanbouwdecreet". Een lid is van mening dat het decreet een breed kader biedt dat door de scholen zelf ingevuld kan worden – bijvoorbeeld het onderdeel met betrekking tot de nascholing. Anderzijds biedt de formule de mogelijkheid om in de toekomst nog verfijningen aan te brengen. Toch dringen ook de leden, die het decreet gunstig gezind zijn, aan op een snelle regeling voor de leraar GPB. Volgens hem moet ook deze categorie van leraren kunnen genieten van de voordelen van het voorliggend ontwerp van decreet.

In zijn antwoord merkt de minister in de eerste plaats op dat de formule van aanbouwdecreet impliceert dat het voorliggend ontwerp van decreet niet "af" is. In die zin is de kritiek van de leden niet helemaal terecht.

De minister is het er echter mee eens dat er vlug een regeling moet komen voor de leraar GPB. Hij is er zich van bewust dat de hogescholen deze opleiding naar zich toe willen trekken, maar hij is van mening dat dit voor de opleiding GPB geen goede zaak zou zijn. Er zijn immers twee soorten kandidaten voor dergelijke opleiding : zij die reeds een diploma hebben, en zij die nog geen diploma hebben. Voor de laatste categorie zou inschrijving in een hogeschool echter een té hoge drempel zijn, zodat de hogescholen zich zouden moeten beperken tot de opleiding van de kandidaten met een diploma. Dat lijkt de minister echter niet aangewezen omdat de praktijk uitwijst dat het samenzitten van beide categorieën in één opleidingsvorm voor beide categorieën vruchtbaar is. Daarom geeft hij er de voorkeur aan om deze opleiding in het kader van het aangekondigde decreet op de vol-

wassenenvorming op punt te stellen. De minister voegt er nog aan toe dat een gescheiden opleiding van kandidaten mét en zonder diploma ook aanleiding zou geven tot een verschil in verloning, wat tot problemen zou leiden.

Een lid is het ermee eens dat de opleiding GPB een zeer specifieke opleiding is, maar anderzijds dient toch erkend dat ook deze leraren in het secundair onderwijs terecht komen. In die zin dient hun opleiding wel degelijk door de departementen lerarenopleiding van de hogescholen verzorgd te worden. Voor de kandidaten zonder voorafgaand diploma kunnen begeleidende maatregelen worden voorzien. Volgens de spreker is het niet gezond dat er buiten de departementen lerarenopleiding nog een speciale soort van lerarenopleiding wordt gecreëerd.

De minister deelt de bekommernis van de spreker, maar hij is ervan overtuigd dat men de kandidaten zonder diploma geen goede dienst zou bewijzen door hen naar een departement lerarenopleiding van een hogeschool te verwijzen. Die departementen kunnen de organisatie van een aangepaste opleiding immers niet waarmaken, wat zij ook mogen beweren. De minister verwijst in dit verband naar het voorbeeld van de universiteiten, die hun beloften om een volwaardig tweedekansonderwijs in te richten, ook nooit waar hebben gemaakt. Een lid repliceert dat de VUB hier toch als positieve uitzondering geciteerd moet worden. De minister beaamt deze opmerking.

De eerste spreker merkt op dat bepaalde hogescholen in het kader van het OSP nu reeds de opleiding GPB organiseren. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de Katholieke Hogeschool van de Kempen. Hij vraagt hoeveel hogescholen in dat geval zijn, en waarom het dan niet veralgemeend kan worden. De minister antwoordt dat er meer hogescholen in dat geval zijn.

De minister is het er ook mee eens dat ook voor de docenten aan hogescholen en universiteiten een specifieke onderwijsopleiding voorzien zou moeten worden, maar hij acht dat niet onmiddellijk haalbaar. Eventueel zou dergelijke opleiding in de doctoraatsopleiding geïntegreerd kunnen worden. Een lid merkt op dat dat nu reeds het geval is in Nederland.

c) Centralistische tendenzen in het decreet ?

Bepaalde leden zijn van mening dat het voorliggend ontwerp van decreet centralistische tendenzen vertoont, en dat het meer bepaald de autonomie van de hogescholen en de studenten beknot. Wat de autonomie van de hogescholen betreft, verwijst een lid inzonderheid naar de formule van de gemeenschappelijke stam, die feitelijk bepaald zal worden door de overheid, omdat zij het beroepsprofiel en de basiscompetenties bepaalt. Dat druist volgens de spreker in tegen de filosofie van het HOBU-decreet, dat stelt dat de hogescholen autonoom de inhoud van hun opleidingsprogramma's kunnen bepalen.

Een ander lid is van mening dat het decreet ook de autonomie van de studenten beknot omdat zij tijdens hun initiële opleiding maar één vak mogen uitdiepen. Volgens haar moeten de studenten uit vrije wil meer vakken kunnen uitdiepen.

Wat de autonomie van de hogescholen betreft, antwoordt de minister dat de appreciatie van het lid op een misvatting berust. De hogescholen blijven wel degelijk het curriculum van de lerarenopleiding invullen. Het enige wat hen meegeëld wordt, is dat een stuk van de opleiding voor alle hogescholen gemeenschappelijk moet zijn. Maar ook die gemeenschappelijke inhoud kunnen de hogescholen in onderling

overleg zélf vastleggen. De minister voegt er nog aan toe dat er ook voor andere opleidingen aan de hogescholen beroepsprofielen bestaan die de hogescholen vertalen in hun curriculum. Hij geeft wel toe dat tijdens de onderhandelingen is gebleken dat een aantal hogescholen tegen het idee van de gemeenschappelijkheid waren.

Wat de autonomie van de student betreft, stelt de minister dat de student nu over aanzienlijk meer keuzemogelijkheden beschikt dan vroeger het geval was. Hij meent dat de mentaliteit nog niet rijp genoeg is om hier momenteel veel verder in te gaan. Het is wel correct dat de keuze van de student beperkt is tot het aanbod van de hogeschool : niet elke hogeschool kan alle keuzemogelijkheden aanbieden.

d) De rol van het Vlaams Parlement, inzonderheid wat het uittekenen van het beroepsprofiel van de leraar betreft

Verschillende leden hebben bedenkingen bij het feit dat de Vlaamse regering via de techniek van de uitvoeringsbesluiten te veel bevoegdheden naar zich toe trekt. Dat geldt inzonderheid voor wat de eindverantwoordelijkheid voor het uittekenen van het beroepsprofiel van de leraar betreft. Volgens hen is hier ook een rol weggelegd voor het Vlaams Parlement.

Een ander lid betwijfelt of het uittekenen van een beroepsprofiel een opdracht voor het parlement is, maar hij is het er wel mee eens dat het parlement in het kader van de nieuwe politieke cultuur enige zeggenschap ter zake zou moeten hebben. Hij suggereert dat de minister het uitvoeringsbesluit aan het parlement ter bekrachtiging zou voorleggen.

Een lid voegt er nog aan toe dat men volgens hem de omgekeerde weg volgt : men zou eerst het beroepsprofiel van de leraar moeten vastleggen, en vervolgens de inhoud van de lerarenopleiding hierop afstellen.

De minister betwist in de eerste plaats de stelling dat de eindverantwoordelijkheid voor de uittekening van het beroepsprofiel van leraar integraal bij de Vlaamse regering zou liggen. Het ontwerp van decreet stipuleert immers zeer duidelijk dat de regering een beroep zal doen op de DVO, die juist voor dergelijke opdrachten is opgericht en er ook de competentie voor heeft.

De minister is het er niet mee eens dat het uittekenen van het beroepsprofiel voor de leraar een taak voor het parlement zou zijn. De beroepsprofielen voor andere beroepen – bijvoorbeeld de industrieel ingenieurs – worden ook niet aan het parlement voorgelegd. Een spreker repliceert dat het beroep van leraar niet vergeleken kan worden met dat van ingenieur. De overheid financiert het onderwijs, en in die zin is een nauwere betrokkenheid van het parlement bij de totstandkoming van het beroepsprofiel van de leraar wel degelijk verantwoord.

Meer in het algemeen verklaart de minister dat hij geen voorstander is van het systeem van de "gouvernement des assemblées", en dat geldt inzonderheid voor de totstandkoming van uitvoeringsbesluiten als deze betreffende het beroepsprofiel en de basiscompetenties van de leraar. De minister verwijst in dit verband ook naar de discussie die plaatsgegrepen heeft naar aanleiding van de bespreking van het bekrachtigingsdecreet op de eindtermen voor het basisonderwijs. De minister was toen een overtuigd voorstander van het amendementsrecht van het parlement, maar het concreet uitoefenen van dat amendementsrecht bleek door de techniciteit van het onderwerp in praktijk zeer moeilijk. De minister heeft er echter geen bezwaar tegen dat bepaalde in het voorliggend ont-

werp van decreet aangekondigde uitvoeringsbesluiten in de Commissie besproken zou worden.

Een lid volgt de redenering van de minister, maar zij merkt toch op dat de betekenis van de waakhondfunctie van het parlement niet onderschat mag worden. De instanties die bij de uittekening van het beroepsprofiel betrokken zijn – DVO, Vlor en de minister – zijn zich hiervan bewust en het parlementair beslissingsrecht fungeert volgens haar dan ook als een "veiligheidssysteem voor de parlementaire democratie".

De minister is het hier niet volledig mee eens. Indien het parlement het beroepsprofiel niet zou goedkeuren, zou ook de regering zijn fiat niet gegeven hebben. Regering en parlement kennen immers analoge meerderheden die hun actie op elkaar afstemmen.

e) De lerarenopleiding

- De gemeenschappelijke stam

Een lid betwijfelt de zin van een gemeenschappelijke stam in de lerarenopleiding. Volgens haar kampt elk type van lerarenopleiding met eigen, specifieke uitdagingen. Zij geeft volgende toelichting. Voor de opleiding tot kleuteronderwijzer(es) stellen zich weinig of geen problemen : het niveau van de leerlingen en de opleiding is zeer goed. Hetzelfde kan niet gezegd worden van de leraar lager onderwijs : de instroom is zwak en er zijn veel klachten over de kwaliteit van de afgestudeerde onderwijzers. Sommigen beweren zelfs dat meer dan de helft van de onderwijzers feitelijk niet gediplomeerd zou mogen zijn. Hier zijn wel degelijk correcties in de opleiding noodzakelijk. Wat de regentenopleiding betreft, stelt zich een specifiek probleem van begeleiding van jonge leerkrachten. De invoering van een derde jaar heeft dit probleem niet opgelost, en een verlenging van de opleiding, zoals door een lid gesuggereerd (cf. 1.), heeft volgens haar dan ook geen zin. De enige oplossing bestaat er volgens het lid in om een totale hervorming van de aanvangsbegeleiding door te voeren : men zou jonge leerkrachten de mogelijkheid moeten bieden om gedurende een lange tijd samen met een oudere leerkracht praktijkervaring op te doen (*in-servicetraining*). Wat meer specifiek de leraren DKO en praktijkvakken betreft, is het lid van mening dat de eerste in de eerste plaats een kunstenaar moet zijn, de tweede in de eerste plaats een leraar praktijk. Wat ten slotte de licentiaten betreft, is er het reeds sinds jaren gekende probleem van een gedegen didactische opleiding. De universitaire wereld heeft de laatste jaren wel vooruitgang geboekt inzake didactische begeleiding en wetenschappelijk onderzoek rond didactiek, maar de opleiding van licentiaten tot goede leraars blijft een zwak punt.

Een ander lid meent een belangrijke inconsistentie in het denkpatroon met betrekking tot de gemeenschappelijke stam gevonden te hebben. Het decreet hecht veel belang aan de gemeenschappelijke stam, zodat een brede inzet van de leraars mogelijk wordt. Maar de maatschappij evolueert dusdanig snel, dat een permanente bijscholing voor deze gemeenschappelijke stam noodzakelijk zal zijn, wil de leerkracht zijn waarde behouden. En de spreker vraagt zich af in hoeverre het realistisch is te veronderstellen dat de leraren zich continu zullen bijwerken in alle vakken van de gemeenschappelijke stam.

Ingaande op deze laatste opmerking, merkt de minister op dat anno 1996 elk diploma als een soort "drempelattest" beschouwd moet worden, en dat men zich steeds moet bijscholen. Dat geldt ook voor de leraars, maar de minister betreurt dat de meeste leraren zich hiervan nog te weinig bewust zijn.

Wat de opmerkingen van het eerste lid betreft, verklaart de minister dat men bewust geopteerd heeft voor het invoeren van een gemeenschappelijke stam. Recent wetenschappelijk onderzoek toont immers aan dat dit belangrijke voordelen zou hebben. Het is echter correct dat elk lerarentype zijn eigen problemen heeft. Zo is de minister er zich terdege van bewust dat er momenteel nog te weinig aandacht aan de aanvangsbegeleiding van jonge leraren van groep 1 wordt besteed. Ook hij is voorstander van een systeem van meer persoonlijk gerichte in-servicetraining, maar dergelijk systeem is onbetaalbaar.

- De initiële lerarenopleiding secundair onderwijs – groep 1

Volgens een lid horen de opleidingseenheden Latijn en het project algemene vakken niet thuis in de groep van opleidingseenheden geciteerd in het in het HOBU-decreet in te voegen artikel 20quater van het ontwerp-decreet. Volgens haar is het project algemene vakken geen vak, wel een didactische methode. De spreker wordt hierin bijgetreden door een ander lid. Volgens het eerste lid hoort het project algemene vakken thuis in de voortgezette lerarenopleiding, volgens de tweede spreker moet dit vak voor alle leraren van groep 1 een speciaal aandachtspunt in de opleiding zijn, omdat het voorbereidt op het beroepsonderwijs.

De minister verklaart dat hij wel gevoelig is voor de opmerking dat het vak Latijn niet thuis hoort in de opleiding van de leraars van groep 1. Hij erkent dat dit vak pas na lang aandringen van de betrokken belangengroep is opgenomen, en hij zal zich niet tegen een mogelijke amendering op initiatief van het parlement verzetten.

De minister is het daarentegen niet eens met de stelling dat het project algemene vakken geen gewoon vak maar eerder een didactische methode zou zijn. Het is wel degelijk een vak, en meer bepaald een mengeling van allerlei vakken, dat ook nu geprogrammeerd wordt. Dat vak is vooral gericht op de voorbereiding van de leraren die in de derde graad van het beroepsonderwijs terecht zullen komen. Het is alleszins geen voortgezette opleiding en het hoort wel degelijk thuis in de initiële opleiding van de leraars van groep 1.

Een lid vraagt welke vakken in het vak project algemene vakken opgenomen zullen worden. Betreft het één project waarin alle soorten vakken opgenomen zullen worden, gaande van wiskunde tot geschiedenis, of zullen, zoals nu gangbaar is, verschillende projecten opgestart worden, met daarin telkens een aantal logisch samenhangende vakken, namelijk enerzijds wetenschappen en anderzijds talen en geschiedenis ? De minister antwoordt dat de hogescholen hierover autonoom kunnen beslissen. Volgens zijn informatie zou het de bedoeling zijn om het huidig systeem van twee aparte projecten algemene vakken te behouden.

- De initiële lerarenopleiding secundair onderwijs – groep 2

Een lid is van mening dat de academische lerarenopleiding losgekoppeld moet worden van de opleiding tot licentiaat, en in een bijkomend jaar ondergebracht moet worden.

Een ander lid vraagt zich af of de universiteiten in ruil voor de nieuwe financiële middelen en mogelijkheden die het decreet hen biedt, de nodige kwaliteitsbewaking op de academische lerarenopleiding zullen voorzien. Zullen ook voor deze opleidingen visitatiecommissies opgericht worden ? Volgens hem is dat voor bepaalde faculteiten meer dan noodzakelijk.

Een ander lid sluit hierbij aan, en hij betreurt dat er geen enkele garantie tot kwaliteitsbewaking is voorzien, alhoewel reeds jaren geweten is dat dit meer dan noodzakelijk is.

Een vierde lid betreurt dat een initiële kritiek van zijn fractie op een van de voorontwerpen van decreet, namelijk dat er geen begeleiding voor beginnende leerkrachten van het hoger en academisch onderwijs is voorzien, ook in het voorliggend ontwerp niet is opgevangen. Een ander lid formuleert namens haar fractie eenzelfde kritiek.

De minister betwijfelt of de loskoppeling van de licentiaatsopleiding en de lerarenopleiding, met andere woorden de verlenging van de studieduur met één jaar, een verstandige beslissing zou zijn. Dergelijk jaar zou wel zinvol ingevuld kunnen worden, maar gezien de relatief lage maatschappelijke waardering van het lerarenberoep zullen maar weinig studenten geneigd zijn dergelijke investering te doen, tenzij werkloosheid het enige alternatief zou zijn. De minister sluit echter niet uit dat in een andere maatschappelijke context, waarin er meer appreciatie en respect voor de zogenaamde "zachte" sectoren zou zijn, dergelijk extra jaar wél succes zou kennen. Momenteel zijn reeds de eerste aanzetten tot dergelijke mentaliteitswijziging zichtbaar. De minister wijst ook op de financiële repercussies van een verlenging met een studiejaar naar verloning van de betrokken leerkrachten toe.

De minister beaamt dat de kwaliteitsbewaking van de lerarenopleiding aan de universiteiten in het verleden soms wel te wensen overliet. Hij wijst er echter op dat de universiteiten ook geen extra middelen kregen voor de organisatie van die opleiding. Dat is nu wel het geval, en hij hoopt dan ook op een gunstige evolutie ter zake. Het pleit alleszins voor de universiteiten dat zij reeds voor voorliggend ontwerp van decreet is goedgekeurd, en dus voor zij de formele zekerheid over de extra middelen hebben, een grondige hervorming van de lerarenopleiding op de sporen hebben gezet.

- Het ontmoetingsveld tussen de leraren van groep 1 en groep 2 en het behoud van het systeem van vereiste en volgend geachte bekwaamheidsbewijzen

Een lid hecht het grootste belang aan de verklaring van de minister dat het huidige systeem van bekwaamheidsbewijzen bewaard blijft. Dat impliceert immers dat de licentiaat klasieke talen in de eerste graad van het ASO Latijn kan blijven geven en dat in de derde graad van het BSO zowel leraren van groep 1 als 2 ingezet kunnen worden. De spreker vraagt zich echter af of het de bedoeling van de minister is om dit systeem ook na de aangekondigde hervorming van het secundair onderwijs in stand te houden. Indien dat niet het geval zou zijn, verliest de verklaring immers aan kracht.

Hierbij aansluitend verklaart een lid dat zij vernomen heeft dat de minister het systeem van bekwaamheidsbewijzen in de toekomst nog losser zou willen laten, en de scholen dus nog meer autonomie inzake de inzetbaarheid van de leerkrachten wil geven. Zij vraagt of dit correct is, en zo ja, waarom in voorliggend ontwerp van decreet deze mogelijkheid dan niet reeds voorzien is.

Een ander lid merkt op dat de huidige bezetting van het onderwijsveld niet gehypothekeerd wordt, en dit ondanks de tegengestelde geluiden vanop het veld.

Volgens nog een ander lid vormt de combinatie van het behoud van het huidige systeem van bekwaamheidsbewijzen met het in het decreet voorgestelde systeem van initiële lerarenopleiding met de verplichting om maximum één vak uit te diepen, een reële bedreiging voor de kwaliteit van het ver-

streckte onderwijs. Indien de leraren van groep 1 immers de kans krijgen om op basis van hun initiële opleiding in de tweede graad les te geven, moet hun opleiding hierop afgestemd zijn, en dat is op basis van het voorliggend decreet enkel het geval voor het gekozen uitdiepingsvak. Volgens hem moeten de studenten dan ook reeds in hun initiële opleiding een tweede uitdiepingsvak kunnen kiezen, en dan zit men feitelijk in het huidige systeem. Hij pleit dan ook voor de afschaffing van het in het ontwerp voorgestelde systeem van initiële lerarenopleiding met uitdieping van één vak.

Een ander lid treedt deze spreker bij. Hij voegt er nog aan toe dat het gevaar bestaat dat de bijvakken in de opleiding in de verdrukking zullen komen omdat de meeste aspirant-leerkrachten uit tewerkstellingsmotieven enkel hoofdvakken zullen uitdiepen.

Een vierde spreker merkt op dat de minister, volgens het veld, voor de tweede graad ASO de voorkeur aan leerkrachten van groep 2 zou geven. Indien men er echter rekening mee houdt dat leerkrachten van groep 2 duurder zijn dan leerkrachten van groep 1, en indien men eveneens rekening houdt met het aangekondigde systeem van enveloppefinanciering voor het secundair onderwijs, mag men er redelijkerwijs van uitgaan dat de directeurs de voorkeur zullen geven aan de leraren van groep 1. Vormt dit de verklaring voor de bescherming van de leerkrachten van groep 2 ?

De minister verklaart in de eerste plaats dat het wel degelijk zijn bedoeling is om het systeem van de bekwaamheidsbewijzen in de toekomst nog verder te liberaliseren. De scholen moeten nog meer dan voorzien in de voorliggende teksten, zélf kunnen bepalen wie welke cursus geeft. De eigen appreciatie van de scholen moet hier van doorslaggevend belang zijn. Hij kan vandaag echter nog niet zo ver gaan, omdat het veld hier momenteel niet op ingesteld is. Hiervoor moet eerst een verdergaande responsabilisering en autonomie van de scholen, zoals vooropgesteld in het aangekondigde decreet op de hervorming van het secundair onderwijs, gerealiseerd worden. Het voorgestelde systeem van initiële lerarenopleiding met uitdieping van één vak is alleszins soepel genoeg om ook in een meer geliberaliseerd landschap van bekwaamheidsbewijzen functioneel te zijn.

De minister bevestigt dat hij, rekening houdend met het aangekondigde systeem van enveloppefinanciering, in de tweede graad een zekere bescherming van de leraren van groep 2 heeft willen inbouwen. Hij is immers van mening dat, althans wat het ASO betreft, in de derde en vierde jaren reeds een grote vakkennis vereist is. De minister wil dan ook de huidige krachtsverhoudingen in de taakverdeling in de tweede graad bewaren. Persoonlijk is hij echter wel van mening dat de leraren van groep 2 beter niet ingeschakeld worden in het beroepssecundair onderwijs.

De minister ontkent dat het voorgestelde systeem van initiële lerarenopleiding met de mogelijkheid om één vak uit te diepen de kwaliteit van het verstrekte onderwijs zou hypothekeren. De uitdieping van één vak moet de leraar immers juist in staat stellen om met voldoende kennis van zaken in de tweede graad van het ASO les te geven. De vrees van een ander lid, namelijk dat men het uitdiepingsvak zal kiezen in functie van de tewerkstellingsmogelijkheden, is misschien wel gedeeltelijk terecht, maar die variabele kan men nooit volledig wegcijferen. De keuze van een opleiding in functie van de tewerkstellingsmogelijkheden wordt mee bepaald door de maatschappelijke onderstroom, en die is anno 1996 alleszins minder op onmiddellijke tewerkstellingsperspectieven gericht dan enkele jaren geleden. Die trend kan binnen enkele jaren echter weer ombuigen.

Ingaande op de vraag van een lid waarom men de studenten niet de mogelijkheid biedt om reeds tijdens de initiële opleiding twee vakken uit te diepen, en dus het nu vigerende systeem aan te houden, verklaart de minister dat de meerwaarde van de voorliggende tekst er juist in bestaat dat er tijdens de initiële opleiding slechts één vak uitgediept kan worden. Uitdieping van meer vakken leidt al snel tot een "cadeausysteem, met de nodige inflatie van uitgediepte vakken en bijhorende neerwaartse nivellering van diploma's tot gevolg. In het voorgestelde systeem kan men enkel nog een tweede vak uitdiepen in het kader van een voortgezette opleiding. Op dat moment is het een welbewuste keuze van de leraar om zich in een tweede vakdomein te verdiepen, met het oog op de concrete werksituatie op de school. De minister merkt nog op dat het behalen van bijkomende diploma's aan de universiteiten een kleiner risico op neerwaartse nivellering van diploma's inhoudt dan aan de departementen lerarenopleiding van de hogescholen, omdat de studenten aan de hogescholen steeds door dezelfde leraren geëxamineerd worden, terwijl ze aan de universiteit bij professoren van verschillende departementen examen moeten afleggen.

Een lid merkt op dat het risico op het ontstaan van een "cadeausysteem" toch afgewogen moet worden tegen het feit dat een leraar op basis van het voldoende geachte bekwaamheidsbewijs ook andere dan het uitgediepte vak zal kunnen onderwijzen, terwijl zijn basiskennis over het vak in twijfel getrokken kan worden. Dat zal de kwaliteit van het verstrekte onderwijs niet ten goede komen.

De minister ontkent dat een leraar met een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor een bepaald vak voor dat specifieke vak geen goede leraar zou kunnen zijn. Leerkrachten kunnen op basis van een specifieke interesse voor een bepaald deelgebied de nodige kennis verwerven om er met kennis van zaken over te onderwijzen. De minister wijst erop dat een bepaald onderwijsnet momenteel overwegend gebruik maakt van de voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen, en dit met groot succes. De minister denkt bijvoorbeeld aan het voorbeeld van de regent geschiedenis die in de tweede graad op een boeiender manier informatica kan geven dan zijn gespecialiseerde collega licentiaat informatica.

Een spreker herhaalt dat hij niet in het voorgestelde systeem van uitdieping gelooft. Hij vindt het bijvoorbeeld niet verantwoord dat een regent geschiedenis in de tweede graad van het ASO op basis van een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs in een sterke richting ook wiskunde zou kunnen geven. De minister repliceert dat hij met concrete voorbeelden kan aantonen dat dergelijke combinatie perfect mogelijk is. De spreker herhaalt dat hij het voorgestelde systeem met uitdieping van één vak nefast vindt. Hij is voorstander van een specialisatie in twee vakken. De minister merkt op dat in dergelijk systeem de onderwijsbevoegdheid de facto ingeperkt wordt, wat toch niet de bedoeling kan zijn.

- De stage

Volgens sommige leden besteedt het voorliggend ontwerp van decreet te weinig aandacht aan de persoon van de stagebegeleider. Een lid is met name van mening dat de stagementor te weinig gewaardeerd wordt, ook financieel. Hij betreurt dat men te veel uitgaat van het belangeloos idealisme van de leraren. Stagebegeleiding is een zware belasting, en die belasting zal nu nog toenemen.

De minister beaamt dat de stagebegeleiding een zware opdracht is, maar hij beschikt niet over de nodige middelen om hiervoor een extra vergoeding te voorzien.

- De voortgezette lerarenopleiding

Een lid is van mening dat voor bepaalde voortgezette opleidingen een blijvende financieringswaarborg noodzakelijk is, en hij denkt hier met name aan de voortgezette opleiding buitengewoon onderwijs. Hij vraagt of deze financieringswaarborg voorzien is. De minister antwoordt bevestigend.

Een ander lid merkt op dat er vandaag twee voortgezette opleidingen voor het basisonderwijs bestaan die volgens hem, eventueel mits enige bijschaving, als voortgezette opleiding erkend moeten worden. Hij denkt met name aan de cursussen hogere opvoedkundige studiën en remedial teaching die respectievelijk een algemeen didactische bijscholing en een specifieke opleiding voor kinderen met leermoeilijkheden geven. Hij is eveneens van mening dat de leerkrachten die deze voortgezette opleidingen volgen, hiervoor een financiële tegemoetkoming moeten krijgen.

Een lid merkt op dat er ook met betrekking tot de voortgezette opleiding een inconsistentie in het denkpatroon is opgetreden : het decreet bouwt voor de leraren van groep 1 de mogelijkheid in om in het kader van een voortgezette opleiding een tweede vak uit de initiële opleiding verder uit te diepen, wat op zich valabel is, maar aangezien de leerkrachten reeds tijd zullen moeten reserveren om in hun hoofdvak "up to date" te blijven, is het zeer de vraag in hoeverre zij nog de mogelijkheid zullen vinden om tijdens hun lerarenbestaan een tweede vak uit te diepen. Bovendien bestaat het risico dat dergelijke uitdieping ten koste van de bijscholing in de initiële specialisatie zou gaan.

Ingaande op deze laatste bemerking, verwijst de minister naar zijn antwoord op een analoge vraag van dezelfde spreker over de relevantie van de gemeenschappelijke stam : anno 1996 wordt van iedereen verwacht dat men zich regelmatig bijschoolt, en dat is ook voor de leraar het geval. Indien men de redenering van de spreker zou volgen, zou dit betekenen dat een leraar van groep 1 zich maar in één vak zou kunnen verdiepen, wat volgens de minister overdreven is.

Wat de Hogere Instituten voor Opvoedkunde waarnaar een lid verwees betreft, verklaart de minister het volgende. Sinds hun oprichting in 1925 verzorgen deze instellingen op eigen initiatief een driejarige opleiding van leerkrachten uit het basisonderwijs. Deze instituten hebben een lange traditie opgebouwd en hebben uitstekend werk verricht dat in het nieuwe aanbod van de lerarenopleiding en de nascholing niet verloren mag gaan. Vlaanderen telt momenteel 12 dergelijke instellingen, verdeeld over de drie netten.

Bedoelde opleiding omvat een driejarige postgraduaatcyclus, die een algemeen filosofische en culturele vorming, een breed wetenschappelijke achtergrond en een vakdidactische vervolmaking in verband met opvoeding en onderwijs beoogt. Alhoewel de programma's van deze instituten kunnen verschillen, vindt men volgende gemeenschappelijke doelstellingen :

- het ontwikkelen van een persoonlijke en gefundeerde visie op opvoeding en onderwijs ;
- een dynamische visie op mens en samenleving (geëngageerd, emancipatie) ;
- gerichtheid op implementatie (onderwijsvernieuwing aanpakken binnen de eigen praktijk) ;
- grondige uitdieping van een aantal onderwijskundige thema's vanuit eigentijdse wetenschappelijke inzichten.

In de huidige hogere instituten worden op jaarbasis 180 lessen verzorgd. Een cyclus omvat drie jaar. Na het beëindigen van het tweede jaar ontvangt de cursist een getuigschrift (GHOS – Weddebarema 031) en na het derde jaar krijgt hij een diploma (DHOS – Weddebarema 032).

Op basis van bedoelde getuigschriften en diploma's betaalde het departement Onderwijs tijdens de maand december 1995 aan 2.757 personeelsleden een vergoeding uit, als volgt opgesplitst :

	ARGO	Off. Gesubs.	Vrij Gesubs.	TOTAAL
GHOS	33	42	244	319
DHOS	164	473	1.801	2.438
	197	515	2.045	2.757
	7 %	18,5 %	74,5 %	100 %

Het bedrag, verbonden aan deze getuigschriften en/of diploma's werd vastgesteld in artikel 1, § 1, d) en e) van het KB van 16 januari 1970 houdende toekenning van een bijwedde aan sommige leden van het onderwijzend personeel die houder zijn van bijzondere diploma's. Het totaal van deze vergoedingen bedraagt bruto op jaarbasis 53.000.000 frank.

Voor de individuele leerkracht bedraagt dit :

GHOS : 14.892 fr. bruto/jaarbasis

DHOS : 19.848 fr. bruto/jaarbasis

Deze vergoeding betekent voor de leerkrachten ontegensprekelijk een extra motivering voor het volgen van deze aanvullende opleiding.

De minister besluit als volgt :

1. In het vooropgestelde systeem van vraaggestuurde nascholing is het onmogelijk om instellingen afzonderlijk te financieren. Dit belet echter niet dat de Hogere Instituten voor Opvoedkunde hun aanbod kunnen blijven verzorgen op basis van de inschrijvingsgelden van de cursisten waarvoor deze beroep kunnen doen op het aan de scholen toegekend nascholingsbudget.

Naaft een financiering vanuit het nascholingsbudget van de school voorziet artikel 63 van het decreet betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap "de mogelijkheid tot samenwerking van een hogeschool met derden" zoals bijvoorbeeld de hogere instituten en dit inzake posthogeschoolvorming. Deze samenwerking wordt verder geconcretiseerd in de memorie van toelichting van het ontwerp van decreet lerarenopleiding en de nascholing onder punt 2, pag. 6 onder de titel "voortgezette lerarenopleiding" : "de mogelijkheid van opleidingen, beperkt in omvang en duur, die kunnen worden aangeboden in de posthogeschoolvorming in de mate van de noodzaak voor de verwerving van bepaalde vaardigheden of beroepsgebonden deskundigheid." Dit kan onder meer resulteren in een personele en/of materiële ondersteuning.

2. Wat het voortbestaan van de hogere instituten zelf betreft is het niet alleen door hun ervaring maar ook door hun kwaliteitsvol aanbod dat zij een voorsprong hebben op andere initiatieven. Bovendien leiden deze getuigschriften en diploma's tot een hogere bezoldiging en biedt het behalen van een DHOS-diploma meer kansen om een leidinggevende functie in het basisonderwijs op te nemen. Teneinde de leerkrachten voor deze opleiding te blijven motiveren zullen in de toekomst deze vergoedingen behouden blijven.

f) De nascholing

Een lid heeft zowel bedenkingen van wetgevingstechnische als inhoudelijke aard bij artikel 42 van het ontwerp van decreet dat betrekking heeft op de financiering van de nascholing. De spreker is in de eerste plaats van mening dat de hier opgenomen formules niet thuis hoort in een decreet, maar wel in een besluit. De formules mist volgens hem de noodzakelijke graad van abstractie om in een decreet opgenomen te worden. Hierbij aansluitend verwijst een ander lid naar een analoge opmerking in het rapport dat de Inspectie van Financiën over voorliggend ontwerp van decreet heeft uitgebracht. De Inspectie van Financiën merkt op dat deze bepaling ook de opvolgers van de huidige minister van Onderwijs bindt, wat niet opportuun is.

Naar de inhoud toe, is de eerste spreker van mening dat de geciteerde bedragen veel te laag zijn om een volwaardig systeem van nascholing uit te bouwen. Volgens hem heeft het Vlaamse onderwijs echter nood aan een volwaardig systeem van nascholing, en dit om minstens twee redenen. In de eerste plaats is er het gegeven dat de mogelijkheid tot nascholing een extra vraag naar leerkrachten genereert, wat jonge en overvloedige leerkrachten na het aangekondigde decreet op de hervorming van het secundair onderwijs opnieuw perspectief op tewerkstelling kan bieden. Daarnaast komt nascholing, met eventueel een mogelijkheid tot een "sabbatical leave" ook de motivatie van de leerkrachten en dus de kwaliteit van het onderwijs ten goede.

Een tweede spreker is van mening dat het principe van de vraaggestuurde nascholing een goed uitgangspunt is, maar hij is van mening dat nog te weinig benadrukt wordt dat nascholing een recht is van elke leraar. Hij vraagt zich tevens af of er genoeg kwaliteitsbewaking op het aanbod is voorzien. Dezelfde spreker verwijst nogmaals naar het rapport van de Inspectie van Financiën, dat vraagt dat de nascholingsprojecten op ministerieel initiatief elk jaar vastgelegd zouden worden in een budgettaire implementatieplan. Hij vraagt of de minister hierop in zal gaan.

Een laatste lid ten slotte is van mening dat de middelen voor nascholing rechtstreeks naar de scholen zelf moeten gaan.

Ingaande op deze laatste vraag, antwoordt de minister dat dergelijke aanpak hem niet aangewezen lijkt. Tot nu toe werd de nascholing volledig door de netten gedomineerd, wat zeker niet ideaal was. Hij wil nu echter niet in het andere uiterste vervallen, en het initiatief enkel aan de scholen laten. De minister is van mening dat de overheid corrigerend moet kunnen optreden, al was het maar om de aandacht op nieuwe uitdagingen als opvang van migranten te vestigen. En ook de netten moeten een corrigerende rol kunnen spelen, bijvoorbeeld wat de invulling van het pedagogisch project betreft. Hij voegt er nog aan toe dat de huidige formules, waarbij zowel de scholen als de netten en de overheid hun rol kunnen spelen, het gevolg is van een moeilijke evenwichtsoefening tussen de belangen van de drie betrokken groepen. Hij wil dit evenwicht niet verbreken, temeer daar hij gelooft dat het een goed evenwicht is.

Hierbij aansluitend verklaart de minister dat hij bereid is om jaarlijks een financieel implementatieplan voor de nascholingsprojecten op ministerieel initiatief op te stellen.

Ingaande op de opmerking van een lid dat nascholing een "recht" van de leraar zou moeten zijn, antwoordt de minister dat hij het hier in principe mee eens is. Hij vraagt zich echter af of het veld hier wel zo enthousiast over is als de spreker

doet uitschijnen. De praktijk wijst immers uit dat nascholing vooral succes heeft indien dit tijdens de uren kan gebeuren, en veel minder indien deze nascholing tijdens de vrije tijd gevolgd moet worden.

De vraagsteller repliceert dat er weinig middelen voor nascholing zijn voorzien, en dat het dus voor de hand ligt dat niet iedereen aan bod zal komen. De minister antwoordt dat dit de verantwoordelijkheid van de lokale school is.

Ingaande op de bemerking van enkele leden en de Inspectie van Financiën dat de formule van artikel 42 niet thuis hoort in een decreet, verklaart de minister dat hij het ten gronde met deze kritiek eens is ; de formule werd echter om zuiver politieke redenen in het decreet ingeschreven. Hij ontkent echter dat deze bepaling ook zijn opvolgers zal binden : een aanpassing van het voorliggend decreet is steeds mogelijk. De minister merkt ook op dat de kritiek van de Inspectie van Financiën op een totaal andere inspiratie stoelt dan deze van de eerste spreker : de Inspectie van Financiën heeft vragen bij een decreetele verankering van middelen, de eerste spreker is van mening dat de ingeschreven bedragen te laag zijn. De eerste spreker repliceert dat hij zijn kritiek ook uitgebracht zou hebben indien de bedragen hoger gelegen zouden hebben. Een andere spreker repliceert dat niet de inspiratie van de kritiek, maar wel de fundamentele vraag of het aangewezen is om de geciteerde formule in een decreet in te schrijven de kern van de discussie is.

De minister is het er ook mee eens dat de voorziene bedragen vrij laag zijn, maar hij merkt op dat ook zijn budget beperkt is. De suggestie van een spreker, namelijk dat het systematisch volgen van nascholing aangewend zou moeten worden om extra banen te creëren, is weliswaar een aantrekkelijke maar tevens een zeer dure suggestie : de leerkrachten die nascholing volgen blijven immers in loondienst van het departement onderwijs. De geciteerde spreker verduidelijkt dat bovemtallige leerkrachten, die door het departement betaald moeten worden maar niet actief zijn, met een systeem van doorgedreven nascholing wel degelijk opnieuw in het schoolgebeuren ingeschakeld zouden kunnen worden. Hij benadrukt dat deze denkpiste met name interessante perspectieven opent voor de leerkrachten die door het aangekondigde decreet op de hervorming van het secundair onderwijs getroffen zullen worden. De minister verklaart dat hij bereid is om de financiële consequenties van deze denkpiste verder te laten onderzoeken, en dat ze in het kader van de bespreking van het aangekondigde decreet op het secundair onderwijs eventueel terug ter sprake gebracht kan worden. Hij merkt wel op dat vooral de leraars praktische vakken getroffen zullen worden door het decreet op de hervorming van het secundair onderwijs, en dat de mogelijkheden om deze categorie van leerkrachten elders in het secundair onderwijs in te schakelen eerder beperkt zijn.

Wat de aard van de nascholing betreft, verduidelijkt de minister dat het de bedoeling is om alle soorten van nascholing die op de markt te koop zijn in het aanbod op te nemen.

III. Artikelsgewijze bespreking

TITEL I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 1 wordt met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

TITEL II

De lerarenopleiding

HOOFDSTUK I

Definities

Artikel 2

Een lid merkt op dat volgens artikel 2 de leraar secundair onderwijs-groep 2 les kan geven in de tweede, derde en vierde graad van het secundair onderwijs. De memorie van toelichting vermeldt echter onder de titel 'de initiële opleiding aan de universiteit' dat de academische lerarenopleiding studenten opleidt voor onderwijsbevoegdheid tweede en derde graad ASO, TSO en KSO (Membrie van toelichting, I. Algemene Inleiding, Hoofdstuk III, 1.2 Initiële lerarenopleiding aan de universiteit, p. 6). Volgens de spreker ontbreekt hier in de memorie van toelichting het beroepsonderwijs.

De minister vindt deze opmerking terecht en vraagt deze verduidelijking op te nemen in het verslag.

Een ander lid verwijst naar een opmerking van de VLIR bij dit ontwerp van decreet (Stuk 227 (1995-1996) – Nr. 2) waarbij de VLIR stelt dat leraars secundair onderwijs-groep 2 ook in het hoger onderwijs terecht kunnen komen. Is de naam "leraar secundair onderwijs" dan wel goed gekozen? Nog een ander lid sluit daarbij aan en stelt voor de term "secundair onderwijs-groep 1 of 2", te vervangen door "onderwijs-groep 1 of 2".

Nog een ander lid vindt dat ook diegenen die les geven in het hoger en universitair onderwijs de nodige pedagogisch-didactische vaardigheden moeten worden aangeleerd. Hij meent dat een aparte benadering voor dit leraarstype uitgewerkt moet worden, waarbij ook de toekomstige professoren betrokken worden.

De minister antwoordt dat de opmerking van de VLIR correct is, maar dat het hier gaat om de pedagogische opleiding zelf van de leraars en tot wat ze opgeleid worden. Uiteraard wijst de praktijk uit dat de toegankelijkheid op basis van het behaalde diploma breder is dan tot wat men opleidt. Een naamswijziging lijkt de minister niet aangewezen. Een mogelijke aanzet voor een opleiding tot leraar voor het hoger en universitair onderwijs zou er volgens de minister in kunnen bestaan dat in de doctoraatsopleiding pedagogisch-didactische elementen naar het hoger onderwijs toe zouden worden ingebouwd. Hij verwijst naar de algemene bespreking waar deze problematiek reeds aan bod kwam.

Artikel 2 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK II

Het beroepsprofiel van de leraar

Artikel 3

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 3 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 4

Een lid vraagt of het niet wenselijk is ook andere instellingen dan de DVO en de VLOR, zoals de lerarenopleiders of deskundigen, te betrekken bij de opstelling van het beroepsprofiel van de leraar.

De minister stelt dat deze gang van zaken voor elke opstelling van een beroepsprofiel van toepassing is. Dit wordt telkens zo opgesteld, in functie van de takenverdeling van elk een.

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt en de heer Ludo Sannen strekt ertoe het Vlaams Parlement het beroepsprofiel van elk leraars-type te laten bepalen, op voorstel van de Vlaamse regering (Stuk 227 (1995-1996) – Nr. 3). De indieners zijn van mening dat het Vlaams Parlement hier een primordiale rol moet spelen en zij verwijzen in dit verband naar de algemene bespreking.

De minister verklaart dat hij dit amendement niet kan steunen. Hij begrijpt evenwel het standpunt en stelt daarom een tussenoplossing voor waarbij, zoals dit reeds gebeurde met het opstellen van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, via een amendement vanwege het Vlaams Parlement een bekrachtiging van het beroepsprofiel van de leraar kan worden ingevoerd.

De indieners van het amendement-Vanderpoorten c.s., gaan akkoord met het voorstel van de minister en trekken hun amendement hierop in. Daarop dienen mevrouw Mia De Schamphelaere, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren Kris Van Dijck, Ludo Sannen, Jos De Meyer en Freddy Sarens een nieuw amendement in dat ertoe strekt dat de Vlaamse regering het genomen besluit met betrekking tot het beroepsprofiel binnen de 6 maanden ter bekrachtiging aan het Vlaams Parlement moet voorleggen, op straffe van nietigverklaring (Stuk 227/3).

Het amendement-De Schamphelaere c.s. wordt met 14 stemmen aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 4 wordt eveneens met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK III

De basiscompetenties van de leraar

Artikel 5

Een lid merkt op dat in de memorie van toelichting staat dat de kwaliteitscontrole van de lerarenopleidingen toegespitst wordt op de aanwezigheid van de basiscompetenties in de eigen uitgewerkte leerplannen en curricula van de hogeschool (Memorie van toelichting, II. Commentaar bij de tekst van het decreet, artikel 5, p. 11). Zij is van mening dat hier de universiteiten aan toegevoegd moeten worden.

De minister beaamt deze opmerking en vraagt dat deze toevoeging ter verduidelijking in het verslag wordt opgenomen.

Artikel 5 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 6

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt en de heer Ludo Sannen strekt ertoe het Vlaams Parlement op voorstel van de Vlaamse re-

gering, de basiscompetenties van elk leraarstype te laten bepalen (Stuk 227/3).

Een lid sluit zich hierbij aan en stelt dat dit artikel op dezelfde manier geamendeerd moet worden als artikel 4.

De minister gaat hier niet mee akkoord. De basiscompetenties zijn, zoals artikel 5 duidelijk omschrijft, een zuivere afleiding van de beroepsprofielen en betreffen een zuiver uitvoerende bevoegdheid. Hij begrijpt evenwel de redenering van de spreker omdat het leraarberoep vanuit maatschappelijk oogpunt veel belang heeft en omdat de toekomst van onze samenleving voor een groot stuk bepaald wordt door de leraars. Hij verklaart dat het Vlaams Parlement zelfs op basis van dit decreet een besluit van de Vlaamse regering omtrent de basiscompetenties zou kunnen betwisten als men aantoonde dat de basiscompetenties niet rechtstreeks afgeleid zijn van het beroepsprofiel.

Als gevolg van de argumentatie van de minister wordt het amendement-Vanderpoorten c.s. ingetrokken.

Artikel 6 wordt met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK IV

De lerarenopleiding

Artikel 7

Een lid merkt op dat in dit artikel sprake is van initiële lerarenopleidingen, terwijl in het HOBU-decreet nog sprake is van de term basisopleidingen.

De minister antwoordt dat in het HOBU-decreet deze terminologie aan het voorliggend ontwerp van decreet wordt aangepast.

Artikel 7 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 8

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Ludo Sannen en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe het tweede lid van § 2 te schrappen (Stuk 227/3). De indieners menen dat deze bepaling indruist tegen de autonomie van de hogescholen die zelf de gemeenschappelijke stam van de basiscompetenties in hun curricula moeten kunnen uittekenen.

De minister repliceert dat als de gemeenschappelijke stam niet decretaal wordt vastgelegd, er geen garantie bestaat dat de hogescholen deze zullen organiseren. Al de onderhandelingspartners waren het erover eens dat de gemeenschappelijke stam van enorm belang is en dat de garantie daartoe decretaal moest worden vastgelegd. Hij verklaart dat het COV, de grootste onderwijsvakbond, tijdens de onderhandelingen zelfs voor een nog stringenter regeling pleitte. De minister geeft toe dat dit een beperkte inperking is van de autonomie van de hogescholen, maar dat een minimale garantie noodzakelijk was. Bovendien zijn de hogescholen volledig autonoom over de invulling van deze gemeenschappelijke stam.

Een mede-indiener van het amendement is het ermee eens dat er een garantie moet ingebouwd worden, maar dat deze moet bepaald worden door het uittekenen van het beroepsprofiel en de daarvan afgeleide basiscompetenties. Daardoor

zouden dan de hogescholen gedwongen worden om in hun curriculum die gemeenschappelijkheid in te bouwen.

Volgens de minister is dit voorstel enkel toepasselijk in het secundair onderwijs waar de minister van onderwijs het uiteindelijke curriculum goedkeurt, na advies van de inspectie. In het hoger onderwijs gebeurt dit niet en daarom is hier een stringenter toepassing nodig.

Een lid merkt op dat de gemeenschappelijke stam niet geldt voor de universiteiten. Dat kan repercussies hebben in de tweede graad secundair onderwijs waar leraars secundair onderwijs-groep 1 samenwerken met leraars secundair onderwijs-groep 2. De oprichting van een departement lerarenopleiding binnen de universiteit dat structureel samenwerkt met de hogescholen, zou volgens dit lid een mogelijke oplossing kunnen bieden.

De minister geeft het lid daarin gelijk, maar ziet voor dit probleem zelf ook geen pasklare oplossing. Aan de universiteiten is er wel enige evolutie merkbaar op dit vlak. Hij bevestigt dat de oprichting van een intern departement lerarenopleiding aan de universiteiten daarbij een mogelijkheid en voor hem zelfs wenselijk is.

Het amendement-Vanderpoorten c.s. wordt met 6 stemmen tegen 8 verworpen.

Artikel 8 wordt met 8 stemmen tegen 6 aangenomen.

HOOFDSTUK V

De ondersteuning van de leraar in zijn loopbaan

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe Hoofdstuk V met artikel 9 over te hevelen naar Titel IV (Stuk 227/3). De indieners stellen dat Titel II de initiële lerarenopleiding betreft waardoor de inhoud van Hoofdstuk V, zijnde de ondersteuning van de leraar in zijn loopbaan, hier niet thuis hoort. Titel IV betreft daarentegen wat er na de beroepsopleiding verder aan begeleiding en nascholing gebeurt en daar past Hoofdstuk V beter in.

De minister verklaart dat de volgorde van de artikels in het ontwerp van decreet vanuit een juridisch-technische logica werd opgebouwd. Eerst worden daarbij de principes en nadien de wijzigingen aan de respectievelijke decreten vermeld. De opbouw van het ontwerp van decreet is volgens de minister even logisch als deze van het voorgestelde amendement. Hij zal daarom dit amendement niet steunen.

Het amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 4 onthoudingen verworpen.

Artikel 9

Een amendement van de heer Ludo Sannen strekt ertoe de school waar de stage-doende leraar zijn opdracht vervult, verantwoordelijk te stellen voor de organisatie van de aanvangsbegeleiding (Stuk 227/3). De indiener stelt dat het voor vele hogescholen moeilijk is om goede stageplaatsen te vinden. Daarom moeten de scholen tot medewerking worden aangezet. Hij meent dat een school de taak moet worden opgelegd een verantwoordelijkheid te dragen ten aanzien van de stagiairs. Hij wijst er bovendien op dat als de nieuwe opleiding in de universiteiten van toepassing is, tal van nieuwe stageuren moeten worden gerealiseerd. De scholen moeten zich

daar verantwoordelijk voor achten. De indiener stelt tevens dat een leerkracht die zijn medewerking verleent, de steun moet krijgen van de inrichtende macht en directie.

Een lid merkt op dat het amendement van de heer Ludo Sannen een voorstel is van CODELO en dat zijn fractie het ondersteunt. Volgens dit lid moeten scholen die zich engageren tot begeleiding, bereid zijn om dit op professionele, kwalitatieve basis te doen.

Verschillende leden zijn het hiermee niet eens. Zij delen de bekommernis van de indiener, maar stellen dat de school deze verantwoordelijkheid vandaag reeds heeft, en dat dit duidelijk genoeg in het ontwerp van decreet vermeld staat. Het verplicht opleggen van een dergelijke opdracht stemt niet overeen met de goede geest waarin deze medewerking moet gebeuren. De relatie met de stagiair moet op een vrije basis kunnen ontstaan, zoniet loopt deze samenwerking fataal af.

Ook de minister begrijpt de bedoeling van het amendement, maar is de mening toegedaan dat de formulering van het amendement een bijkomend recht toekent en zodoende tot de nodige discussies zal leiden bij de functiebeschrijvingen en dergelijke meer. Het artikel 9 vermeldt duidelijk dat de scholen verantwoordelijk zijn. De minister meent dat als het gaat over de stagiair-leraars, dit volledig behoort tot de taak van de opleiders van de leerkrachten. De opleidingsinstituten zoeken geen scholen maar leerkrachten die bereid zijn mee te werken. Het is namelijk deze leerkracht die de stage in het verlengde van de opleiding kan helpen waarmaken. De scholen kunnen volgens de minister niet verplicht worden om stagiairs te begeleiden of te ondersteunen omdat de vrijheid van de inrichtende machten, die de eindverantwoordelijkheid van het schoolgebeuren dragen, zou worden ingeperkt.

De indiener is het ermee eens dat een inrichtende macht zich kan verzetten tegen een bepaalde samenwerking, namelijk dat zij de vrijheid behoudt om te selecteren en de graad van samenwerking te bepalen, maar stelt dat een school zich niet principieel kan verzetten tegen een ondersteuning van kandidaat-leraars.

De minister stelt dat de controle op de kwaliteit van de stage gebeurt in functie van de leerkracht die uitgezocht werd om de stage te begeleiden. Als deze niet in de lijn zou liggen van de krachtlijnen van het departement lerarenopleiding, zal men een andere stageplaats zoeken. Het amendement van de heer Ludo Sannen gaat volgens de minister echter veel te ver. Een efficiënte medewerking kan men niet per decreet verplicht opleggen. Een school kan volgens de minister in een zodanige situatie terecht komen, bijvoorbeeld om een eigen doelstelling te verwezenlijken, dat deze verplichting onmogelijk kan worden opgelegd. Hij meent dat de ware zorg van dit amendement niet zozeer maatschappelijk gefundeerd is, maar er wil voor zorgen dat men later aanspraak zou kunnen maken op bijkomende financiering voor deze begeleiding.

Een ander lid wijst met betrekking tot de aanvangsbegeleiding, zoals vermeld in dit artikel, op het probleem van de instroom van jonge leerkrachten. Vele van deze jonge leraars hebben halftijdse opdrachten, gaan van de ene naar de andere school, vervullen veelvuldig interimopdrachten, enzovoort. Daardoor zullen bepaalde scholen de aanvangsbegeleiding moeilijk kunnen waarmaken. De praktijk zal dus niet overeenstemmen met de theorie van dit ontwerp van decreet.

De minister beaamt dit en stelt dat dit vooral te maken heeft met het feit dat er geen in-service training kan worden gerealiseerd. Daarom wordt er gezocht naar een andere me-

thode, zoals de aanvangsbegeleiding. De aanvangsbegeleiding voor bepaalde leerkrachten zal, volgens de minister, pas plaatsvinden als deze na bijvoorbeeld een jaar enige zekerheid hebben dat ze in een bepaalde school kunnen blijven. Een school zal immers niet in een leerkracht investeren die slechts tijdelijk werkt, met vele onderbrekingen, of dergelijke. Hij geeft toe dat de oplossing niet ten gronde wordt gerealiseerd, maar het ontwerp van decreet poogt te remediëren.

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe § 3 van artikel 9 te schrappen. Volgens de indieners druist deze bepaling in tegen de autonomie van de hogescholen en de geest van dit ontwerp van decreet. Zij verduidelijken dat hun amendement eigenlijk betrekking heeft op de schrapping van de laatste regel van deze paragraaf.

De minister antwoordt dat het bepalen van de modaliteiten om de middelen voor nascholing om te zetten in bijkomende lestijden, een technisch en praktisch probleem is. Deze techniek is een zuiver uitvoerende bevoegdheid die door de administratie wordt uitgevoerd. Hierop trekken de indieners hun amendement in.

Een lid vraagt of § 3 geen hypotheek legt op de nascholing van de oudere leerkrachten in het basisonderwijs. Deze oudere leraars zullen binnen een aantal jaren massaal afvloeien en worden vervangen door jongere leerkrachten. De scholen zouden wel eens op basis van de mogelijkheid tot omzetting, hun middelen kunnen reserveren voor de aanvangsbegeleiding van de jongere leerkrachten.

De minister bevestigt dit probleem. Hij verklaart dat men prioritair aandacht geeft aan de nascholing in het basisonderwijs. Op het moment van een grotere instroom van jonge leerkrachten kan inderdaad het budget van de nascholing omgezet worden in functie van de aanvangsbegeleiding. Dat kan gevolgen hebben voor de nascholing. De tekst van § 3 voorkomt echter dat de aanvangsbegeleiding een theoretisch gegeven wordt.

Een ander lid vraagt wat bedoeld wordt met de woorden 'bijkomende lestijden'. Betekent dit dat oudere leerkrachten voor een aantal lesuren vrijstelling kunnen krijgen om een intredende leerkracht te begeleiden, en ook omgekeerd dat een intredende leerkracht lesuren vrij krijgt voor het volgen van een aanvangsbegeleiding?

De minister beaamt dit en vraagt deze opmerking uitdrukkelijk op te nemen in het verslag om deze dubbele mogelijkheid duidelijk te maken.

Het amendement van de heer Ludo Sannen wordt met 4 stemmen tegen 10 verworpen.

Artikel 9 wordt met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen aangenomen.

TITEL III

Wijzigingsbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijziging aan het decreet van 12 juni 1991
betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 10

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 10 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 11

De voorzitter stelt voor een technische correctie aan te brengen om in de eerste zin het woord "aan" te vervangen door het woord "in". De commissie gaat hiermee akkoord.

Het aldus gecorrigeerde artikel 11 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 12

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 12 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 13

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 13 wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 14

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 14 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 15

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe dit artikel te schrappen (Stuk 227/3). De indieners stellen dat tijdens de academische opleiding niet mag worden begonnen met de lerarenopleiding, omdat dit ten koste gaat van het aantal uren theoretisch onderwijs. Deze beroepsopleiding dient daarom na de opleiding tot licentiaat te worden ingericht. Zij verwijzen tevens naar de algemene bespreking en benadrukken dat dit een fundamentele opmerking is die enkel op lange termijn kan worden gerealiseerd.

Een lid is van mening dat de initiële academische lerarenopleiding zoals opgezet in het ontwerp van decreet, zal uitmonden in de creatie van een vijfde jaar.

De minister antwoordt dat dit zeker niet de bedoeling is. Hij sluit niet uit dat op lange termijn het amendement terecht is, maar stelt dat heden deze opzet niet mogelijk is, noch maatschappelijk, noch financieel. De initiële academische le-

rarenopleiding zal volgens hem eerder leiden tot een situatie waarbij een licentiaat tijdens het eerste jaar na zijn studies, naast zijn beroepsactiviteit, de lerarenopleiding zal bijvolgen. Ook zullen studenten die aan bijvoorbeeld Europese projecten, zoals Erasmus, deelnemen, deze lerarenopleiding plannen, in functie van hun opleidingsprioriteiten.

Een lid stelt dat de uren stage voor het secundair onderwijs-groep 2 zeer sterk zal toenemen. Zij geeft toe dat er voldoende proeflessen moeten zijn, zowel in het observeren, als het geven ervan. De spreker vraagt wat de implicaties zullen zijn van dit systeem op de werking van de secundaire scholen.

De minister verduidelijkt dat de werking van de UIA model heeft gestaan voor het ontwerp van decreet. De andere universiteiten zullen vooral de lessen vakdidactiek die tot heden sterk verwaarloosd werden, als volwaardig deel van de opleiding moeten invoeren. In de lerarenopleiding aan de UIA moet men vandaag 10 à 20 lessen geven in secundaire scholen en nog eens 10 uren aan de medestudenten. Elke universiteit mag uiteraard zijn curriculum invullen, maar de implicatie voor de secundaire scholen zal afhangen van het aantal studenten dat men heeft.

Het amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 4 onthoudingen verworpen.

Artikel 15 wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 16

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 16 wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 17

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 17 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 18

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 18 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 19

De voorzitter stelt voor een technische correctie door te voeren om een verduidelijking aan te brengen. Tussen de woorden “de 3de alinea” en “het woord” dienen de woorden “zoals gewijzigd bij decreet van 27 januari 1993” tussengevoegd. De commissie gaat hiermee akkoord.

Het aldus gecorrigeerde artikel 19 wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 19bis
(nieuw artikel 20)

Een amendement van de Vlaamse regering strekt ertoe een nieuw artikel 19bis in te voegen (Stuk 227/3). In het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap moeten in artikel 49, 6° de woorden “geaggregeerde voor het onderwijs” vervangen worden door de woorden “geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2”. Hierdoor wordt de terminologie in overeenstemming gebracht met het voorliggende ontwerp van decreet.

Het amendement ter invoering van het nieuwe artikel 19bis wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen en een nieuw artikel 20 wordt ingevoegd. Als gevolg van de aanvaarding van dit amendement wijzigt de nummering van het ontwerp van decreet.

Artikel 20
(nieuw artikel 21)

Een lid stelt dat met dit ontwerp van decreet de financiering van de academische lerarenopleiding afhankelijk wordt van de uitgereikte diploma's. Volgens de spreker slaagt vandaag slechts ongeveer 1/3 van de aggregatiestudenten. Hij vraagt aan welke factoren dit laag slaagpercentage te wijten is en of het gevaar niet bestaat dat deze slaagpercentages plots zullen stijgen om een hogere financiering te krijgen.

De minister verduidelijkt dat er een groot verschil is tussen het aantal studenten dat zich inschrijft voor de aggregatie en zij die het examen afleggen. Een volledige ex-postfinanciering is dus niet logisch. Overheid en universiteiten moeten op dit vlak enig vertrouwen in elkaar stellen. De minister merkt op dat de lerarenopleiding aan de universiteiten er duidelijk op vooruit is gegaan. Op het vlak van de vakdidactiek stellen er zich nog problemen. De meest beloftevolle elementen die zich toeleggen op een doctoraat na vakspecialisatie, zijn meestal niet terug te vinden in een doctoraat naar vakdidactiek, wat op zijn beurt dan weer de kwaliteit van de opleiding mee bepaalt. Dit is volgens de minister een kwestie van werken op lange termijn.

De heren Freddy Sarens, mevrouw Marleen Vanderpoorten, René Swinnen, Kris Van Dijck, Ludo Sannen en Jos De Meyer dienen een amendement in dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst van artikel 131 het cijfer "0,8" te vervangen door het cijfer "0,67" (Stuk 227/3). De minister verklaart dat bij de hervorming van het hoger onderwijs de hogescholen beloofd werd om de lerarenopleiding op gelijke manier te financieren als de universiteiten. Op basis van de huidige tekst zouden ze echter ondergefinancierd worden in vergelijking met de universiteiten. Het betreft hier dus een technische fout die met dit amendement wordt rechtgezet.

Een lid vraagt of de gelijke behandeling van HOBu en universiteiten zoals vermeld in het amendement ook betrekking heeft op de datum van inwerkingtreding van deze financiering.

De minister antwoordt dat de afspraak die met de hogescholen gemaakt is, inhoudt dat de gelijke financiering pas met ingang van 1999 zou starten.

Hierop dienen de heren Freddy Sarens en René Swinnen een tweede amendement in dat ertoe strekt de financieringsbepaling met terugwerkende kracht in werking te laten treden vanaf 1 januari 1996 (Stuk 227 (1995-1996) – Nr. 4). De vroegere diploma's van geaggregeerde voor het onderwijs tellen nog enige tijd mee voor de financiering omdat de nieuwe

graad van geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2 pas ten vroegste in 1998 zal worden verleend.

Het amendement-Sarens c.s. wordt met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Het amendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 20 (nieuw artikel 21) wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 21 (nieuw artikel 22)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 21 (nieuw artikel 22) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 22 (nieuw artikel 23)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 22 (nieuw artikel 23) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 23 (nieuw artikel 24)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 23 (nieuw artikel 24) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 24 (nieuw artikel 25)

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe dit artikel te schrappen (Stuk 227/3). De indieners verwijzen naar dezelfde verantwoording bij hun amendementen op de artikelen 8 en 9. Zij menen dat deze bepaling indruist tegen de autonomie van de hogescholen.

De minister stelt dat hij met deze bepaling tegemoet komt aan de eis van de sector van de basiseducatie over de te grote omvang van de huidige voortgezette opleiding, namelijk 600 uur. Om deze klacht op te vangen wordt hier enkel een technische wijziging voorgesteld. Het amendement gaat volledig in tegen de sector van de basiseducatie en heeft niets te maken met de autonomie van de hogescholen.

Op voorstel van de voorzitter en met instemming van de minister brengt de commissie ook nog een technische correctie aan : de zinsnede "voortgezette opleiding werken met laaggeschoolden in de basiseducatie" wordt vervangen door de zinsnede "voortgezette lerarenopleiding basiseducatie".

Het amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt wordt met 4 stemmen tegen 8 bij 2 onthoudingen verworpen.

Het gecorrigeerde artikel 24 (nieuw artikel 25) wordt met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikel 25
(nieuw artikel 26)

De voorzitter stelt een technische correctie voor om de tweede zinsnede te schrappen. Dit ontwerp van decreet mag immers niet ingrijpen in de nummering van de artikelen van een ander decreet. De commissie gaat hiermee akkoord.

Het aldus gecorrigeerde artikel 25 (nieuw artikel 26) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 26
(nieuw artikel 27)

Als gevolg van de technische correctie in artikel 25 (nieuw artikel 26) wordt ook hier een technische correctie toegepast. De bepaling "artikel 19" wordt gewijzigd in "artikel 20". Door deze technische correctie wordt ook de nummering van de artikelen in de Onderafdeling 4 die wordt toegevoegd aan het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap aangepast.

ONDERAFDELING 4

Lerarenopleidingen

Artikel 20
(nieuw artikel 20bis)

Een amendement van de heer Ludo Sannen strekt ertoe aan het eerste lid een vierde vorm van lerarenopleiding toe te voegen, zijnde "de initiële lerarenopleiding voor het getuigschrift pedagogische bekwaamheid" (Stuk 227/3). De indier verwijst voor zijn verantwoording naar de algemene bespreking waar dit uitvoerig aan bod kwam.

De minister repleceert dat hij dit amendement niet zal steunen en verwijst eveneens naar zijn antwoord tijdens de algemene bespreking.

Het amendement van de heer Ludo Sannen wordt met 4 stemmen tegen 8 bij 2 onthoudingen verworpen.

Artikel 20bis
(nieuw artikel 20ter)

Bij dit in het HOBUDecreet in te voegen artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 20ter
(nieuw artikel 20quater)

Een amendement van de heer Ludo Sannen strekt ertoe in het eerste lid van § 1 de woorden "en de uitdieping van opleidingseenheden" te schrappen, in het tweede lid van § 1 de woorden "en de uitdieping" te schrappen, in § 2 de tekst te vervangen om een andere indeling te geven van de opleidingseenheden met hun respectievelijk puntengewicht en daardoor de combinatiemogelijkheden te wijzigen, en § 3 te

schrappen (Stuk 227/3). De indiener verwijst ook hier naar de algemene bespreking. Hij voegt er nog aan toe dat hij niet gelooft in een systeem van uitdiepingsvakken en dat de basiscluster evenwichtig moet worden samengesteld. Hij is van oordeel dat vooral de vakinhoudelijke bekwaamheid belangrijk is voor de vakken die de leerkracht tijdens de initiële opleiding krijgt. In dit perspectief moet een wijziging gebeuren van de opleidingseenheden en hun puntengewichten. Duits en Latijn zijn daarbij niet meer opgenomen, net als burotica of informatica omdat de laatste opleidingseenheid verwezen wordt naar puntengewicht 2, waar dan weer bedrijfseconomie met inbegrip van burotica wordt opgenomen in plaats van handel-burotica. Ook kleding-voeding/verzorging wordt niet samengenomen bij puntengewicht 2, maar apart bij puntengewicht 1. De indiener wenst hiermee tegemoet te komen aan de wens van het VSKO zoals in de hoorzitting uiteengezet. Deze wijzigingen hebben hun consequenties voor de opleidingen met puntengewicht 2 waar Frans, Nederlands en wiskunde opgewaardeerd worden. Zijn amendement voorziet ook dat de hogeschool aan de opleidingseenheid Engels puntengewicht 2 kan toekennen. Dit is volgens de spreker afhankelijk van de doelstellingen die de school stelt, omdat blijkt dat Engels in de verschillende netten een verschillende invulling krijgt. De heer Ludo Sannen verduidelijkt dat zijn amendement het systeem veel duidelijker maakt. In de praktijk zal volgens hem blijken dat de uitdieping zich zal beperken tot die vakken die binnen het secundair onderwijs over veel uren aanbod beschikken. Hij vraagt zich af welke hogescholen nog voor vakken als geschiedenis en aardrijkskunde een uitdieping zullen geven. De garantie naar tewerkstelling, ook in de tweede graad, wordt daardoor groter. In het voorgestelde systeem zou volgens de spreker, een leerkracht zowel Latijn, Frans als wiskunde kunnen geven tot in het vierde jaar. Hij stelt zich vragen bij de uitdieping en de vakinhoudelijkheid die toch van enorm belang zijn. Deze wijzigingen aan § 2 hebben volgens de indiener dan weer tot gevolg dat § 3 geschrapt moet worden.

Een lid sluit zich hierbij aan en wenst te beklemtonen dat een vak als geschiedenis, dat zeer belangrijk is voor de vorming van de mens maar vandaag reeds stiefmoederlijk behandeld wordt in het lager secundair onderwijs, met het voorgestelde systeem niet degelijk meer zal kunnen worden gegeven. Het zal immers niet meer degelijk worden aangeleerd in de departementen lerarenopleiding.

Een amendement van de heer Roland Deswaene strekt ertoe in § 2 bij punt 2, de opleidingseenheid voeding/verzorging-kleding te wijzigen in voeding-verzorging (Stuk 227/4). De indiener stelt dat de studenten die kleding in hun basiscluster willen, niet geschaad zullen worden omdat kleding ook als opleidingseenheid met puntengewicht 1 vermeld staat. Hij meent dat de toevoeging van kleding aan de voeding-verzorging, dat al twee vakkenreeksen bevat, de organisatie van deze opleidingseenheid bemoeilijkt. Zijn derde argument is dat de benadering van de opleidingseenheid kleding totaal verschillend is van de opleidingseenheid voeding-verzorging. Hij besluit dat een verplichte clustering van beide opleidingseenheden daarom niet gewenst is.

De minister pleit om de huidige tekst te handhaven, omdat deze moeizaam tot stand gekomen is in samenspraak met het onderwijsveld. Het amendement van de heer Ludo Sannen voert volgens de minister een stelsel in dat een heel andere filosofie heeft dan het stelsel dat in het ontwerp van decreet wordt voorgesteld. De minister haalt aan dat dit amendement, waarbij puntengewicht 2 gegeven wordt aan vakken als Frans, Nederlands, wiskunde en mogelijk Engels, een zeer

knappe technische herformulering is van het systeem, maar dat het in feite neerkomt op een eis tot uitdieping van drie vakken in eerste graad en twee in de tweede graad. De minister begrijpt niet waarom burotica of informatica niet bij puntengewicht 1 kan blijven staan zoals het amendement van de heer Ludo Sannen voorstelt. Een combinatie wiskunde-burotica of informatica is volgens hem perfect haalbaar.

Ingaande op de amendementen met betrekking tot de opleidingseenheid kleding/voeding-verzorging, legt hij uit dat men de in het ontwerp van decreet voorgestelde verdeling heeft bewaard, vanuit de bekommernis dat met deze opleiding de nodige tewerkstelling gepaard gaat. Opleidingseenheid kleding alleen puntengewicht 1 geven, is volgens de minister hetzelfde als dit vak schrappen omdat dit geen toekomstgerichte sector betreft. De technische regentaten worden zelfs door velen in vraag gesteld. De instroom van anderen dan de regenten, zoals vanuit de beroepsopleiding en het beroepsleven, is uitermate groot. Deze staan in directe concurrentie met de technische regenten. Met de combinatie voeding/verzorging – kleding bij puntengewicht 2, bereikt men toch nog een vrij grote inzetbaarheid van de leraar en kan men de opleiding kleding behouden. Hij zal daarom geen van beide amendementen steunen omdat geen van beide deze inzetbaarheid verhoogt.

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe in § 2, punt 1 de woorden "Latijn" en "project algemene vakken" te schrappen, in § 3 de woorden "Latijn", "Duits" en "project algemene vakken" te schrappen en § 4 te schrappen (Stuk 227/3). De indieners verwijzen voor hun verantwoording naar de algemene bespreking waar dit reeds aan bod kwam. Zij wensen met het amendement Latijn te schrappen omdat dit vak volgens hen moet worden gegeven door een leraar secundair onderwijs-groep 2. Het project algemene vakken wensen zij dan weer te schrappen omdat zij vragen stellen bij de opleiding van degenen die dit project moeten geven. Als voorbeeld stelt een medeindieners dat een leerkracht in het zevende beroepsjaar het project algemene vakken, met daarin bijvoorbeeld wiskunde, wetenschappen en aardrijkskunde, zou kunnen geven zonder dat deze leerkracht een echte vakinhoudelijke uitdieping van deze vakken heeft gehad. In het zevende jaar beroepsonderwijs zitten, volgens de spreker, echter ook 18, 19, 20 jarigen waarvan sommigen voldoende capaciteiten bezitten om verder te studeren. Het beroepsonderwijs moet volgens haar niet overschat, maar zeker niet onderschat worden.

Een lid vraagt of het amendement met betrekking tot het schrappen van het vak Latijn, tot gevolg zal hebben dat de regentaatsopleiding Latijn afgeschaft wordt. Een medeindieners van dit amendement beaamt dit.

Verschillende leden steunen het amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt om § 4 te schrappen. De heren Jos De Meyer, René Swinnen en Freddy Sarens dienen een analoog amendement in (Stuk 227/3). De indieners stellen dat als de lijsten vermeld in § 2 door de Vlaamse regering gewijzigd kunnen worden, de decretale wijziging van artikel 20 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap niet veel zin heeft.

Een lid van een andere fractie pleit er dan weer voor § 4 te laten staan, omdat het onderwijsveld een dynamiek kent, waar direct moet op kunnen worden ingespeeld.

De minister steunt de amendementen om § 4 te schrappen omdat het Vlaams Parlement wel degelijk de mogelijkheid heeft om de lijsten van § 2 te wijzigen als dit nodig is.

Vervolgens gaat hij in op de discussie rond de vakken Latijn en Duits. De minister wenst zich hier te schikken naar het oordeel van de commissie. Hij verduidelijkt dat deze vakken pas ná de besprekingen met het onderwijsveld zijn toegevoegd. Met betrekking tot het project algemene vakken stelt de minister dat hij dit wil handhaven, maar geeft toe dat er zich in het zevende beroepsjaar een probleem stelt omdat dit vak hier inderdaad niet thuishoort. Voor de andere jaren is het project algemene vakken anderzijds wel degelijk relevant.

Een lid stelt vast dat het vak Grieks niet opgenomen is bij de vakken van de leraars secundair onderwijs-groep 1, terwijl de leraars secundair onderwijs-groep 2 geen les mogen geven in de eerste graad. De spreker vraagt hoe dit probleem opgevangen zal worden. Een ander lid meent dat een verklaring in het verslag volstaat omdat een licentiaat klassieke vakken het enige bekwaamheidsbewijs heeft voor het vak Grieks. Nog een ander lid meent dat het inzetten van een licentiaat voor deze vakken een vermindering van zijn wedde tot gevolg kan hebben. Als een licentiaat meer dan de helft van zijn uren op deze manier zou geven in de eerste graad, zou dit een weddevermindering met zich meebrengen. Daarom pleit de spreker ervoor dit toch expliciet op te nemen in het decreet. Volgens nog een ander lid wordt de wedde voor de leraar klassieke talen gekoppeld aan de bekwaamheidsbewijzen. Hij behoudt daarbij zijn wedde van licentiaat, maar krijgt een lagere prestatienoemer.

De minister geeft toe dat Grieks, alhoewel geen onderdeel van de vaste stam, toch kan ingericht worden in het tweede jaar secundair onderwijs. Een school kan daar een licentiaat klassieke talen voor inzetten. Hij verduidelijkt dat deze leerkracht dan een weddeschaal van licentiaat heeft, namelijk 501, maar dat hij een lagere prestatienoemer heeft, zijnde 22.

Een lid meent dat studenten die afstuderen en niet direct uitzicht op werk hebben, een vierde jaar zullen bijvolgen. Daarmee kunnen ze dan een tweede vak uitdiepen en zo doende hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

De minister repliceert dat sommigen een tweede vak zullen uitdiepen, maar dan in de loop van hun loopbaan en niet direct na hun initiële opleiding. De bekommernis van de spreker gaat er volgens de minister vanuit dat de jongeren van vandaag statisch zouden denken. De maatschappij van vandaag vereist immers van iedereen een permanente bijscholing tijdens de loopbaan. Hij gelooft dus niet dat een vierde jaar structureel zal ingang vinden.

Het amendement van de heer Ludo Sannen met betrekking tot § 1 en § 2 wordt met 2 stemmen tegen 10 bij 2 onthoudingen verworpen. Zijn amendement met betrekking tot § 3 wordt met 4 stemmen tegen 10 verworpen.

Het amendement van de heer Roland Deswaene met betrekking tot § 2 wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 4 onthoudingen verworpen.

Het amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt met betrekking tot § 2 wordt met 2 stemmen tegen 10 bij 2 onthoudingen verworpen. Hun amendement met betrekking tot § 3 wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 4 onthoudingen verworpen.

De amendementen om § 4 te schrappen worden met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 20quater
(*nieuw artikel 20quinquies*)

Een amendement van de heer Ludo Sannen strekt ertoe de hogescholen waar opleidingen van twee cycli worden aangeboden, de mogelijkheid te laten creëren om bij al deze opleidingen een initiële lerarenopleiding toe te voegen (227/3). Hij trekt de parallel met universiteiten waar er ook geen onderscheid gemaakt wordt tussen de verschillende studiegebieden.

De minister verklaart dat deze regeling deel uitmaakt van het akkoord over het HOBU-decreet dat nog niet zo lang geleden gesloten werd op basis van een zeer grote meerderheid. Hij ziet geen reden om dit aan te passen.

De indiener van het amendement stelt daarop dat tijdens de bespreking van dit ontwerp van decreet voortdurend verwezen wordt naar onderhandelingen, akkoorden, voorafgaande besprekingen. Hij vraagt zich af wat de commissie nog mag doen. Hij pleit ervoor dat het parlement op zijn minst in kennis zou worden gesteld van "voorontwerpen" om daar een brede gedachtenwisseling over te kunnen voeren en dat met het veld overleg kan worden gepleegd.

Een lid meent dat de indiener van het amendement geoordeeld heeft zonder voorkennis van de totstandkoming van het megadecreet op de universiteiten. Zuiver intellectueel is het amendement verdedigbaar, maar het zou het ganse veld voor onoverkoombare problemen stellen.

Het amendement van de heer Ludo Sannen wordt met 1 stem tegen 10 bij 3 onthoudingen verworpen.

Artikel 20quinquies
(*nieuw artikel 20sexies*)

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe de woorden "of voor Duits of" te schrappen (Stuk 227/3). Zij verwijzen naar hun argumentatie bij hun amendement op artikel 20ter (nieuw artikel 20quater) waarvan dit amendement het logische gevolg is. Aangezien het amendement op artikel 20ter verworpen werd, wordt het amendement op artikel 20quinquies zonder voorwerp.

Een amendement van de heer Ludo Sannen strekt ertoe enerzijds de scholen een soepele taakinvulling te laten verwezenlijken en anderzijds de leerkracht een individuele carrièreplanning te laten uittekenen (Stuk 227/3). Hij verduidelijkt dat de school en de leerkracht soepel moeten kunnen inspelen op de behoeften. Anderzijds moet een leerkracht aan zijn carrière ook de nodige correcties kunnen aanbrengen. Hij vraagt of het niet mogelijk is om bepaalde modules te voorzien voor die leraren die plotseling vakken moeten geven zonder dat zij daar enige opleiding voor gevolgd hebben. Daardoor zou de mobiliteit van de leerkracht verhogen.

De minister antwoordt dat dit niet in dit ontwerp van decreet dat alleen over uitdiepingsmodules spreekt, kan worden geregeld. Een leerkracht kan volgens de minister perfect via de nascholing de nodige kennis over andere vakken opdoen. Hij verwijst ook naar de studieduurverkortings binnen het HOBU-decreet die een mogelijkheid daartoe biedt. De minister stelt dat een verdere liberalisering van de bekwaamheidsbewijzen, zoals reeds eerder vermeld, een impuls zal geven om tegemoet te komen aan de zorg van de spreker.

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe § 5 te schrappen.

De indieners trekken op basis van door de minister eerder aangehaalde argumenten dit amendement in.

Een amendement van de heer Pieter Huybrechts strekt ertoe ook de DHOS-opleiding (Diploma Hogere Opvoedkundige Studiën) als voortgezette opleiding te erkennen (Stuk 227/3). De indiener verwijst naar de algemene bespreking waar dit reeds aan bod kwam. Hij wenst dat de DHOS-opleiding die een grondige didactische en pedagogische bijscholing op wetenschappelijk niveau omvat, als voortgezette opleiding erkend wordt.

De minister stelt dat de DHOS-opleiding reeds maatschappelijk erkend is omdat, zoals uit de verantwoording van het amendement blijkt, de houders van dit diploma reeds financieel worden gehonoreerd. Bovendien komt de verandering van het systeem van de nascholing tegemoet aan de zorg van de indiener. Deze opleiding is immers een typische vorm van nascholing. In de toekomst zal de vraaggestuurde nascholing ertoe bijdragen dat scholen de DHOS-opleidingscentra zullen betalen voor de nascholing. De minister verwijst ook naar zijn uitvoerige toelichting bij de algemene bespreking.

Het amendement van de heer Ludo Sannen wordt met 1 stem tegen 12 bij 1 onthouding verworpen.

Het amendement van de heer Pieter Huybrechts wordt met 2 stemmen tegen 10 bij 2 onthoudingen verworpen.

Artikel 20sexies
(nieuw artikel 20septies)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 20septies

Een amendement van de heren Freddy Sarens, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren René Swinnen, Kris Van Dijk en Ludo Sannen strekt ertoe artikel 20septies (nieuw artikel 20octies) te schrappen. De indieners verwijzen voor de argumentatie naar de bespreking van het amendement op artikel 20ter (nieuw artikel 20quater).

Het amendement-Sarens c.s. wordt met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen en artikel 20septies wordt geschrapt.

Het aldus geamendeerde artikel 26 (nieuw artikel 27) wordt met 8 stemmen tegen 6 aangenomen.

Artikel 27
(nieuw artikel 28)

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 27 (nieuw artikel 28) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 28
(nieuw artikel 29)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 28 (nieuw artikel 29) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 29
(nieuw artikel 30)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 29 (nieuw artikel 30) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 30
(nieuw artikel 31)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 30 (nieuw artikel 31) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 31
(nieuw artikel 32)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 31 (nieuw artikel 32) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 32
(nieuw artikel 33)

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe artikel 32 (nieuw artikel 33) te schrappen (Stuk 227/3). De indieners verwijzen naar dezelfde argumentatie van hun amendementen op de artikelen 8, 24 (nieuw artikel 25) en 26 (nieuw artikel 27). Zij trekken evenwel hun amendement in.

Artikel 32 (nieuw artikel 33) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 33
(nieuw artikel 34)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 33 (nieuw artikel 34) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 34
(nieuw artikel 35)

Een amendement van de heer Jos De Meyer strekt ertoe de voorgestelde tekst tot wijziging van artikel 175, § 2 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap te vervangen door een nieuwe tekst (Stuk 227/3). Deze houdt in dat bepaalde basisopleidingen ongeacht het aantal studenten toch nog in aanmerking komen voor financiering. De indiener vraagt waarom enkel de muzikale vorming geviseerd wordt. Bovendien komt muzikale vorming van het studiegebied onderwijs slechts één maal als opleiding in een net voor. Hij vraagt of deze opleiding effectief moet verdwijnen als de norm van 40 studenten na één jaar niet bereikt wordt.

De minister antwoordt dat artikel 34 (nieuw artikel 35) in samenhang moet worden gelezen met artikel 39 (nieuw artikel 40), dat bijlage I van het HOBU-decreet wijzigt met betrekking tot het studiegebied Onderwijs. De opleiding muzikale vorming wordt afgeschaft, en opgenomen in de leraren-

opleiding secundair onderwijs-groep 1. Bijgevolg moet voor een niet meer bestaande opleiding geen uitzondering meer worden voorzien met betrekking tot financieringscriteria. De minister voegt eraan toe dat de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, waar de indiener op alludeert, met een andere hogeschool een samenwerkingsakkoord kan afsluiten, waarbij de docenten worden ingeschakeld voor het doceren van de specifieke muziekvakken in de opleiding secundair onderwijs-groep 1. Hierop trekt de indiener zijn amendement in.

Artikel 34 (nieuw artikel 35) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 35
(nieuw artikel 36)

Een amendement van de heer Freddy Sarens, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren René Swinnen, Kris Van Dijck en Ludo Sannen strekt ertoe in de sub 4° voorgestelde tekst van artikel 176, § 4, op de eerste regel de bepaling "artikel 190, § 5" te vervangen door de bepaling "artikel 190, § 4" (Stuk 227/3). Een mede-indiener stelt dat deze aanpassing nodig is om de tekst in overeenstemming te brengen met de inhoud van artikel 38 (nieuw artikel 40) van dit decreet.

Nadien wordt er door de heren Freddy Sarens en René Swinnen een nieuw amendement ingediend dat het voorgaande amendement-Sarens c.s. vervangt. Dit nieuwe amendement strekt ertoe in de sub 4° voorgestelde tekst van artikel 176, § 4, de bepaling "artikel 190, § 5" te vervangen door de bepaling "artikel 179, 13°" (Stuk 227/4). Een mede-indiener verduidelijkt dat de financiering van de voortgezette lerarenopleidingen voorzien werd in artikel 38 (nieuw artikel 40) dat een § 5 invoegt in de voorgestelde tekst van artikel 190 van het HOBU-decreet. Hij stelt dat een amendement om artikel 38 (nieuw artikel 40) te schrappen werd ingediend waardoor het amendement-Sarens c.s. zonder voorwerp wordt (infra). Een subamendement bij het amendement-De Meyer, c.s. dat artikel 37bis invoegt, strekt er evenwel toe een 13° te voorzien in artikel 179 van het HOBU-decreet (Stuk 227/3). Het hier ingediende amendement sluit daarop aan. Hierop trekken de indieners het eerste amendement in.

Een tweede amendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen strekt ertoe aan artikel 35 (nieuw artikel 36) in de sub 4° voorgestelde tekst van artikel 176, § 4, een 3° toe te voegen (Stuk 227/4). Hierdoor wordt vermeden dat de voortgezette opleidingen van de hogescholen gelijktijdig op twee manieren gefinancierd zouden worden.

Een lid vraagt of men met voortgezette opleidingen uitsluitend de lerarenopleidingen bedoelt.

De minister antwoordt dat hier de voortgezette opleidingen zijn bedoeld die vorig jaar werden goedgekeurd, namelijk 25 in totaal. Deze voortgezette opleidingen werden echter vorig jaar voor drie jaar goedgekeurd. Met dit artikel krijgen ze de garantie dat deze erkenningen voor deze drie jaar behouden blijven.

Beide amendementen van de heren Freddy Sarens en René Swinnen worden met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 35 (nieuw artikel 36) wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 36
(nieuw artikel 37)

Een amendement van de heer Freddy Sarens, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren Jos De Meyer, René Swinnen, Kris Van Dijck en Ludo Sannen strekt ertoe het financieringsmechanisme in overeenstemming te brengen met de amendementen op artikel 20 (nieuw artikel 21) (Stuk 227/3).

Het amendement-Sarens c.s. wordt met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 36 (nieuw artikel 37) wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 37
(nieuw artikel 38)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 37 (nieuw artikel 38) wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 37bis
(nieuw artikel 39)

Een amendement van de heer Jos De Meyer, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren René Swinnen, Kris Van Dijck, Ludo Sannen en Freddy Sarens strekt ertoe een nieuw artikel 37bis (nieuw artikel 39) in te voegen (Stuk 227/3). Dat heeft tot doel de financieringsformule van de hogescholen aan te passen om inzake de lerarenopleiding een gelijke behandeling tussen universiteiten en HOBUs te verwezenlijken.

Een subamendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen brengt twee wijzingen aan aan het amendement-De Meyer c.s. tot invoeging van een nieuw artikel 37bis (nieuw artikel 39) (Stuk 227/4). De eerste wijziging strekt ertoe aan de financieringsformule een wijziging aan te brengen waarbij het bedrag, bestemd voor de financiering van de voortgezette lerarenopleiding (VLO), in mindering wordt gebracht. De tweede wijziging strekt ertoe bij artikel 179 van het HOBU-decreet een punt 13° toe te voegen. Dit geeft een omschrijving van het bedrag dat bestemd is voor de financiering van de voortgezette lerarenopleiding (VLO).

Het subamendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Het aldus geamendeerde amendement-De Meyer, c.s. wordt met 12 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen en een nieuw artikel 37bis (nieuw artikel 39) wordt ingevoegd.

Artikel 38

Een amendement van de heer Freddy Sarens, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren René Swinnen, Kris Van Dijck en Ludo Sannen strekt ertoe de tekst van artikel 38 (nieuw artikel 40) aan te passen en in overeenstemming te brengen met voorgaande amendementen op de artikelen 20 (nieuw artikel 21), 36 (nieuw artikel 37) en het nieuwe artikel 37bis (nieuw artikel 39) (Stuk 227/3).

Als gevolg van het amendement tot wijziging van artikel 36 (nieuw artikel 37) waarbij, in plaats van een financieringssys-

teem van onderwijsbelastingseenheden (OBE's) met puntengewicht 0,8, geopteerd wordt voor een vast bedrag voor zowel de initiële lerarenopleidingen van academisch niveau als voor de voortgezette lerarenopleiding, dienen de heren Freddy Sarens en René Swinnen een amendement in dat ertoe strekt artikel 38 (nieuw artikel 40) te schrappen (Stuk 227/3). Hierop trekken de indieners van het amendement Sarens c.s. hun amendement in.

Het amendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen, waardoor artikel 38 geschrapt wordt.

Artikel 39 (nieuw artikel 40)

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe de woorden “of voor Duits of” te schrappen (Stuk 227/3). De indieners verwijzen voor hun verantwoording naar voorafgaande amendementen met hetzelfde doel.

Het amendement wordt met 2 stemmen tegen 10 bij 2 onthoudingen verworpen.

Artikel 39 (nieuw artikel 41) wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 40 (nieuw artikel 41)

Een lid merkt op dat de termen kleuterleider of onderwijzer nog steeds gehanteerd worden, terwijl artikel 40 (nieuw artikel 42) de terminologie juist wil aanpassen.

De minister antwoordt dat de nieuwe termen juridisch niet bestaan zolang het ontwerp van decreet niet goedgekeurd is.

Artikel 40 (nieuw artikel 41) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 40bis (nieuw artikel 42)

Een amendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen strekt ertoe een uitzondering te voorzien op de inwerkingtreding van artikel 26 (nieuw artikel 27) van het ontwerp van decreet (Stuk 227/4). De indieners verduidelijken dat de hogescholen maar voortgezette opleidingen kunnen organiseren, als zij de initiële opleidingen inrichten, en dit kan pas vanaf 1 september 1997. Aangezien de financiering van de voortgezette lerarenopleidingen echter gebaseerd is op de in het vorig jaar afgeleverde diploma's, is het wenselijk dat zij al een jaar vroeger georganiseerd kunnen worden. In het amendement is dan ook een lijst opgenomen van voortgezette lerarenopleidingen die in aanmerking komen.

Het amendement ter invoeging van een nieuw artikel 40bis (nieuw artikel 42) wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

TITEL IV

De nascholing

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 41

(nieuw artikel 43)

Een amendement van de Vlaamse regering strekt ertoe in het tweede lid 4° te vervangen door een nieuwe tekst (Stuk 227/3). Het betreft hier een technische correctie.

Een lid wenst verduidelijking bij de nascholing op initiatief van de Vlaamse regering. Hij vraagt waarom de Vlaamse regering deze nascholing zelf wil organiseren als men toch evolueert naar een meer vraaggestuurde nascholing.

De minister antwoordt dat met het nieuwe systeem de klemtoon komt te liggen op de vraaggestuurde nascholing, namelijk nascholing op vraag van de scholen. Het onderwijsnet enerzijds en de Vlaamse regering anderzijds krijgen daarnaast nog een residuaire en remediërende rol inzake nascholing toebedeeld. Zo kan een onderwijsnet op die vlakken waarvan men van oordeel is dat het behoort tot de eigenheid van het net, remediërend optreden. En ook de overheid moet, als zij in haar beleid bepaalde prioriteiten wil stellen, kunnen optreden. Hij voegt hier aan toe dat het nascholingsbudget van zowel de netten als voor de overheid beperkt zijn gehouden.

Het amendement van de Vlaamse regering en het aldus geamendeerde artikel 41 (nieuw artikel 43) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 42

(nieuw artikel 44)

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe de modaliteiten betreffende de kwantificering en de verdeling van de financiële middelen voor de nascholing te laten opnemen in een besluit van de Vlaamse regering (Stuk 227/3). De indieners verwijzen naar de algemene bespreking waar dit ook aan bod kwam. Zij stellen dat deze modaliteiten niet thuishoren in een decreet maar in een besluit van de Vlaamse regering.

De minister zal dit amendement, alhoewel het technisch-juridisch correct is, niet steunen. Hij verklaart dat de inschrijving van deze modaliteiten in het ontwerp van decreet de enige politiek haalbare optie was. Daarmee kunnen ook de meest mogelijke garanties aan de verschillende partners worden gegeven.

Een amendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen strekt ertoe een technische correctie door te voeren (Stuk 227/4). In § 1 moeten na het woord "middelen" de woorden "in miljoenen frank" ingevoegd worden.

Het amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 4 onthoudingen verworpen.

Het amendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen wordt met 14 stemmen aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 42 (nieuw artikel 44) wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK II

Nascholing op initiatief van de scholen

Artikel 43 (nieuw artikel 45)

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe dit artikel te vervangen door een nieuwe tekst (Stuk 227/3). De indieners argumenteren dat dit een gevolg is van hun amendement bij artikel 42 (nieuw artikel 44). De vraaggestuurde nascholing betreft namelijk nascholing op initiatief van de scholen. Het is voor de indieners dan ook logisch dat de middelen rechtstreeks aan de rechthebbenden, namelijk de scholen, worden gegeven.

Een ander lid sluit zich hierbij aan en is van mening dat het rechtstreeks uitbetalen van deze middelen aan de scholen elk misbruik door de inrichtende machten kan vermijden.

De minister kan niet instemmen met het amendement. Hij repliceert dat bij de hervorming van het secundair onderwijs de bevoegdheid van de inrichtende macht sterk zal worden gediversifieerd. Zo zal de ARGO als centraal inrichtende macht sterk worden afgekalfd en zullen er veel bevoegdheden naar de samenwerkingsverbanden gaan. In dit opzicht is het voor hem logisch de middelen aan de inrichtende machten te geven. In het ontwerp van decreet wordt zelfs uitdrukkelijk gesteld dat deze inrichtende machten deze middelen niet mogen aanwenden voor andere dingen dan nascholing. Het is volgens hem oneerlijk de inrichtende machten op te zadelen met de verantwoordelijkheid, maar ze deze niet te laten uitoefenen. De vrijheid van onderwijs moet daarbij gerespecteerd worden.

Hetzelfde lid is van mening dat een regelgeving die de autonomie van de scholen bevordert, veel verder gaat in het respecteren van de grondwettelijke vrijheid van onderwijs. Het terugtreden van de overheid houdt het risico in dat een nieuwe vorm van centralisme kan opduiken. Hij hoopt dat de aangekondigde voorstellen van samenwerkingsverbanden in het secundair onderwijs het mogelijk ontstaan van deze vorm van centralisme kan tegengaan.

Het amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 4 onthoudingen verworpen.

Artikel 43 (nieuw artikel 45) wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 44 (nieuw artikel 46)

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe dit artikel in overeenstemming te laten brengen met hun amendement op artikel 42 (nieuw artikel 44) (Stuk 227/3).

Het amendement mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt wordt met 2 stemmen tegen 8 bij 4 onthoudingen verworpen.

Artikel 44 (nieuw artikel 46) wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 45
(nieuw artikel 47)

Een amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt strekt ertoe het nascholingsplan te laten goedkeuren door de personeelsvergadering en niet door de vermelde overlegstructuren (Stuk 227/3). Zij willen daarmee meer waarborgen garanderen voor het personeel.

De minister legt uit dat artikel 45 (nieuw artikel 47) enkel de logica van de overlegstructuren zoals deze vandaag gangbaar zijn en die hijzelf als positief ervaart, weergeeft. Het amendement is volgens hem eerder een fundamentele optie. De overlegstructuren erkennen is ze ook valoriseren, en betreft een essentiële voorwaarde voor de omgang met het onderwijsveld.

Het amendement van mevrouw Marleen Vanderpoorten en mevrouw Sonja Van Lindt wordt met 2 stemmen tegen 8 en 4 onthoudingen verworpen.

Artikel 45 (nieuw artikel 47) wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 46
(nieuw artikel 48)

De voorzitter stelt een technische correctie voor : in het eerste lid van dit artikel moet de bepaling “artikel 47 (nieuw artikel 49)” vervangen worden door “artikel 45 (nieuw artikel 47)”. De commissie gaat hiermee akkoord.

Het aldus gecorrigeerde artikel 46 (nieuw artikel 48) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK III

De nascholing op initiatief van de ARGO en van
de representatieve groeperingen van inrichtende machten
van het gesubsidieerd onderwijs

Artikel 47
(nieuw artikel 49)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 47 (nieuw artikel 49) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 48
(nieuw artikel 50)

De minister wenst expliciet te vermelden dat dit artikel impliceert dat op termijn het rijksvormingscentrum voor de PMS-centra van het Gemeenschapsonderwijs zal verdwijnen.

Artikel 48 (nieuw artikel 50) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 49
(nieuw artikel 51)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 49 (nieuw artikel 51) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

Artikel 50
(nieuw artikel 52)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 50 (nieuw artikel 52) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK IV

Nascholing op initiatief van de Vlaamse regering

Artikel 51
(nieuw artikel 53)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 51 (nieuw artikel 53) wordt met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 52
(nieuw artikel 54)

Bij dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 52 (nieuw artikel 54) wordt met 8 stemmen tegen 2 en bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 53
(nieuw artikel 55)

Een amendement van de heer Ludo Sannen strekt ertoe dat de nascholingsprojecten op initiatief van de Vlaamse regering elk jaar worden vastgelegd in een budgettair implementatieplan (Stuk 227/3). Hij verwijst naar het verslag van de Inspectie van Financiën waarin dit voorstel eveneens werd opgenomen en naar de algemene bespreking waar dit reeds aan bod kwam.

De minister verwijst naar de algemene bespreking waar hij stelde dat hij dit voorstel wil opvolgen.

Een lid vraagt enige voorbeelden ter verduidelijking van wat het nascholingsaanbod op initiatief van de Vlaamse regering kan inhouden.

De minister antwoordt dat dit afhangt van de jaarlijkse prioriteiten die door de Vlaamse regering worden vastgelegd. Hij verwijst bijvoorbeeld naar de migrantenproblematiek die in 1995 als prioriteit naar voor werd geschoven in het beleid.

Het amendement van de heer Ludo Sannen wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 53 (nieuw artikel 55) wordt met 9 stemmen bij 5 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK V

Aanbodgestuurde navorming

Artikel 54
(nieuw artikel 56)

Een lid wijst erop dat de navormingscentra die nog tot 1999 kunnen blijven verder werken, gedetacheerde leerkrachten in dienst hebben. De spreker vraagt wat er met deze mensen, die toch een zekere know-how in huis hebben, zal gebeuren.

De minister antwoordt dat de huidige gedetacheerde leerkrachten kunnen blijven tot 1999 op basis van het decreet op de navormingscentra. Nadien zullen zij gedetacheerd kunnen blijven, voor zover voldaan wordt aan de voorwaarden die verbonden zijn aan de detachering. Hij verduidelijkt dat er hier geen contingentering is omdat de weddes via een andere financiële post worden terugbetaald. De minister stelt voor dat het lid een amendement terzake kan indienen bij een of ander verzameldecreet, bijv. onderwijsdecreet VII. Een onmiddellijke regeling is immers niet noodzakelijk.

Een amendement voorgesteld door de Vlaamse regering strekt ertoe een juridische correctie aan te brengen. De zinsnede "door het decreet van 17 juli 1991" wordt toegevoegd (Stuk 227/3).

Het amendement van de Vlaamse regering wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 54 (nieuw artikel 56) wordt met 8 stemmen bij 6 onthoudingen aangenomen.

TITEL V

Opheffings- en slotbepalingen

Artikel 55
(nieuw artikel 57)

Een amendement van de heer Ludo Sannen strekt ertoe het decreet na 5 jaar te onderwerpen aan een evaluatie met betrekking tot de uitvoering en met de mogelijkheid tot bijsturing (Stuk 227/3). De indiener verwijst naar een recent verslag van de VLIR waarin duidelijk staat dat een evaluatie over 3 en 5 jaar noodzakelijk zal zijn om de uitvoering van het decreet te toetsen en mogelijk bij te sturen. Bepaalde problemen die in het veld kunnen opduiken, kunnen daardoor snel worden weggewerkt.

De minister bevestigt dat een evaluatie een goed instrument is en dat het inderdaad nuttig is om dit voorafgaandelijk vast te leggen. Hij stelt wel dat een periode van 5 jaar een vrij korte termijn is.

Er wordt daarop een amendement ingediend door de heer Ludo Sannen, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren René Swinnen, Kris Van Dijck en Freddy Sarens ertoe strekt het decreet na 8 jaar te onderwerpen aan een evaluatie (Stuk 227/3). Hierop trekt de heer Ludo Sannen zijn amendement in.

Een amendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen strekt ertoe de vijfde streep waarin verwezen wordt naar artikel 38 te schrappen. Artikel 38 werd immers zelf bij amendement geschrapt.

Het amendement-Sannen c.s. wordt met 14 stemmen aangenomen.

Het amendement van de heren Freddy Sarens en René Swinnen wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 55 (nieuw artikel 57) wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 56
(nieuw artikel 58)

Een lid vraagt of de bepaling in artikel 56 (nieuw artikel 59) § 1, 3° niet moet worden opgeheven vanaf 1 september 1996 in plaats van 1 september 1999. Artikel 52 (nieuw artikel 55) voorziet immers dat de Vlaamse regering reeds vanaf 1 september 1996 middelen krijgt voor de nascholing.

De minister antwoordt dat deze interpretatie fout is. Hij verduidelijkt dat de centra voor navorming tot 1 september 1999 zullen blijven bestaan. Vanaf 1999 zullen zowel de overheid als de onderwijsnetten zelf hun prioriteiten kunnen waarmaken. De nascholingscentra zullen zich dan hierop kunnen inschrijven om aan deze prioriteiten gestalte te geven. Voor de periode tot 1999 gelden voor de navormingscentra nog de opgelegde prioriteiten binnen het decreet op de navormingscentra, terwijl voor de onderwijsnetten onmiddellijk de totale vrijheid geldt.

Artikel 56 (nieuw artikel 58) wordt met 10 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

IV. Eindstemming

Het geamendeerde ontwerp van decreet wordt met 8 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding aangenomen.

De verslaggever,

Jos DE MEYER

De voorzitter,

Gilbert VANLEENHOVE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**TITEL I**

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

TITEL II

De lerarenopleiding

HOOFDSTUK I

Definities

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° Het leraarstype :

- de leraar kleuteronderwijs ;
- de leraar lager onderwijs ;

– de leraar secundair onderwijs - groep 1 ; dit leraarstype omvat leraars die opgeleid zijn om les te geven in de eerste en de tweede graad van het secundair onderwijs, in de derde graad van het technisch secundair onderwijs voor wat de opleidingseenheden bio-esthetiek - haartooi en kleding - voeding/verzorging betreft en in de derde en vierde graad beroepssecundair onderwijs ;

– de leraar secundair onderwijs - groep 2 ; dit leraarstype omvat leraars die opgeleid zijn om les te geven in de tweede, derde en vierde graad van het secundair onderwijs.

2° De lerarenopleider : de hogeschool of de universiteit die een lerarenopleiding organiseert.

3° De nascholing : het geheel van onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de kennis, vaardigheden en attitudes die de personeelsleden tijdens hun opleiding hebben verworven te verbreden of te verdiepen in functie van de verdere professionalisering.

HOOFDSTUK II

Het beroepsprofiel van de leraar

Artikel 3

Het beroepsprofiel van de leraar is de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes van de leraar bij zijn beroepsuitoefening.

Het bevat ten minste de twee volgende basiscomponenten :

- de voor alle leraarstypes gemeenschappelijke beroepsvereisten op het vlak van kennis, vaardigheden en attitudes ;
- de voor een leraarstype specifieke beroepsvereisten op het vlak van kennis, vaardigheden en attitudes.

Artikel 4

De Vlaamse regering bepaalt het beroepsprofiel van elk leraarstype op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De Dienst voor Onderwijsontwikkeling stelt daartoe een voorstel op voor de Vlaamse Onderwijsraad.

De Vlaamse regering legt dit besluit binnen de zes maand ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. Indien het Vlaams Parlement dit besluit niet bekrachtigt, houdt het op rechtskracht te hebben.

HOOFDSTUK III

De basiscompetenties van de leraar

Artikel 5

De basiscompetenties van de leraar zijn de omschrijving van de kennis, vaardigheden en attitudes, waarover iedere afgestudeerde moet beschikken om op een volwaardige manier als beginnend leraar te kunnen fungeren. De basiscompetenties stellen de leraar in staat door te groeien naar het beroepsprofiel.

De basiscompetenties worden rechtstreeks afgeleid van het beroepsprofiel en bevatten ten minste de twee basiscomponenten die ook in het beroepsprofiel voorkomen.

Artikel 6

De Vlaamse regering bepaalt de basiscompetenties van elk leraarstype op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De Dienst voor Onderwijsontwikkeling stelt daartoe een voorstel op voor de Vlaamse Onderwijsraad.

HOOFDSTUK IV

De lerarenopleiding

Artikel 7

De initiële lerarenopleidingen en de voortgezette lerarenopleidingen worden georganiseerd door de hogescholen en de universiteiten onder de voorwaarden vastgesteld in het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

De initiële lerarenopleidingen zijn gericht op het verwerven van de basiscompetenties voor een bepaald leraarstype. Een voortgezette lerarenopleiding is een opleiding waarbij een houder van een diploma van een initiële lerarenopleiding een bijkomende graad kan behalen.

Artikel 8

§ 1. De lerarenopleiders bepalen op basis van de basiscompetenties het opleidingsprogramma van hun verschillende lerarenopleidingen.

§ 2. De opleidingsprogramma's van de lerarenopleidingen omvatten ten minste de twee onderscheiden componenten die ook in de basiscompetenties voorkomen.

De minimumomvang van de gemeenschappelijke stam van de basiscompetenties bedraagt 45 studiepunten.

HOOFDSTUK V

De ondersteuning van de leraar in zijn loopbaan

Artikel 9

§ 1. De school waar de beginnende leraar zijn opdracht vervult is verantwoordelijk voor de organisatie van de aanvangsbegeleiding. Bij de invulling van de opdracht van haar personeelsleden, houdt de school hiermee uitdrukkelijk rekening.

§ 2. De inrichtende macht van de school waar de leraar zijn opdracht vervult, draagt er bovendien zorg voor dat elke leraar ook voor verdere professionalisering ondersteuning krijgt.

De professionalisering van de leraar is het uitdiepen en verbreden van de basiscompetenties, onder meer in het licht van de verwachtingen geformuleerd in het beroepsprofiel.

§ 3. In het basisonderwijs kunnen de middelen voorzien voor de nascholing worden aangewend om de aanvangsbegeleiding te organiseren. Deze middelen kunnen met dat doel worden omgezet in bijkomende lestijden. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van de omzetting.

TITEL III

Wijzigingsbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigingen aan het decreet van 12 juni 1991
betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 10

Artikel 6 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, wordt vervangen door volgende bepaling :

"Artikel 6

Het academisch onderwijs wordt opgedeeld in de academische opleidingen, de academische initiële lerarenopleidingen, de voortgezette academische opleidingen, de doctoraatsopleidingen en de postacademische vorming."

Artikel 11

Een nieuw artikel 7bis wordt in hetzelfde decreet ingevoegd, luidend als volgt :

" Artikel 7bis

Een academische initiële lerarenopleiding is gericht op het verwerven van de basiscompetenties voor het leraarstype secundair onderwijs-groep 2.

Een academische initiële lerarenopleiding wordt bekrachtigd met één van de academische graden van "geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2".

Artikel 12

In artikel 8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° Het eerste lid wordt vervangen door volgende bepaling :
"De voortgezette academische opleidingen omvatten het geheel van de aanvullende opleidingen en de specialisatieopleidingen."

2° Het laatste lid wordt geschrapt.

Artikel 13

In artikel 11 van hetzelfde decreet wordt de eerste zin vervangen door volgende bepaling :

"Het universiteitsbestuur stelt voor elke academische opleiding, elke academische initiële lerarenopleiding, elke voortgezette academische opleiding een opleidingsprogramma vast."

Artikel 14

Het derde lid van artikel 15 van hetzelfde decreet wordt geschrapt.

Artikel 15

Een nieuw artikel 15bis wordt aan hetzelfde decreet toegevoegd met volgende bepaling :

" Artikel 15bis

Geïntegreerd in de academische opleiding worden tijdens de tweede cyclus minimum 270 uren onderwijs- of andere studieactiviteiten voor de academische initiële lerarenopleiding aangeboden. Voor de afgestudeerden die dit onderdeel niet hebben gevolgd, moet dit deeltijds worden ingericht. Tevens worden, gedeeltelijk of volledig parallel met, of na de tweede cyclus tussen de 600 en de 750 uren onderwijs- of andere studieactiviteiten voor de academische initiële lerarenopleiding ingericht, waarvan minstens 1/3 begeleide onderwijspraktijk."

Artikel 16

Het eerste lid van artikel 16 van hetzelfde decreet wordt vervangen door volgende bepaling :

"De universiteiten kunnen hun academische opleidingen, academische initiële lerarenopleidingen, voortgezette academische opleidingen, en hun postacademische vorming respectievelijk in de vorm van contactonderwijs of van open onderwijs aanbieden."

Artikel 17

Artikel 33 van hetzelfde decreet wordt gewijzigd als volgt :

1° In de eerste zin wordt tussen de woorden "academische" en "lerarenopleidingen" het woord "initiële" toegevoegd ;

2° De laatste zin wordt geschrapt.

Artikel 18

Artikel 40 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, wordt gewijzigd als volgt :

1° Tussen de woorden "academische" en "lerarenopleidingen" wordt het woord "initiële" toegevoegd.

2° De woorden "geaggregeerde voor het onderwijs" worden vervangen door de woorden "geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2".

Artikel 19

In artikel 43, § 3 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 23 juli 1992 en aangevuld bij het decreet van 27 januari 1993, wordt in de eerste zin van de derde alinea het woord "initiële" toegevoegd tussen de woorden "academische" en "lerarenopleiding".

Artikel 20

In artikel 49, 6° van hetzelfde decreet worden de woorden "geaggregeerde voor het onderwijs" vervangen door de woorden "geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2".

Artikel 21

Aan artikel 131 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 27 januari 1993 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 1994, wordt een derde lid toegevoegd met volgende bepaling :

"Voor de berekening van de bedoelde onderwijsbelastingseenheden wordt elk diploma van geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2 gelijkgesteld met 0,67 onderwijsbelastingseenheden, toe te voegen aan het aantal onderwijsbelastingseenheden van het academiejaar volgend op het academiejaar waarin het diploma werd uitgereikt, en dit met toepassing vanaf de begroting 1996. Voor de toepassing van dit lid wordt het diploma van geaggregeerde voor het onderwijs

gelijkgesteld met geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2."

Artikel 22

Aan artikel 202 van hetzelfde decreet wordt toegevoegd :

"42° Met ingang van het academiejaar 1997-1998 : artikel 21 van de wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, gecoördineerd op 31 december 1949, zoals tot op heden gewijzigd."

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 23

Aan artikel 8 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap wordt toegevoegd :

"4° lerarenopleidingen."

Artikel 24

Artikel 10, § 1, 6° van hetzelfde decreet wordt geschrapt.

Artikel 25

In artikel 18 van hetzelfde decreet wordt een 4° ingevoegd, luidend als volgt :

"4° In afwijking van 3° van dit artikel bepaalt de Vlaamse regering de minimumomvang van de voortgezette lerarenopleiding basiseducatie."

Artikel 26

Artikel 19 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 27

Na artikel 20 van hetzelfde decreet wordt een onderafdeling 4 toegevoegd, luidend als volgt :

"ONDERAFDELING 4

Lerarenopleidingen

Artikel 20bis

De lerarenopleidingen ingericht door de hogescholen zijn :

- de initiële lerarenopleidingen ;
- de initiële lerarenopleiding van academisch niveau ;
- de voortgezette lerarenopleidingen.

De lerarenopleidingen behoren tot het studiegebied onderwijs. De gecoördineerde lijst van lerarenopleidingen met vermelding van de opties en de graden is opgenomen als bijlage I bij dit decreet.

Artikel 20ter

§ 1. De initiële lerarenopleidingen bedoeld in dit decreet zijn :

– kleuteronderwijs, waarvoor de graad van kleuteronderwijzer(es) wordt verleend ;

– lager onderwijs, waarvoor de graad van onderwijzer(es) wordt verleend ;

– secundair onderwijs-groep 1, waarvoor de graad van geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 1 (met vermelding van de optie) wordt verleend.

§ 2. Tenzij anders vermeld, gelden alle bepalingen die van toepassing zijn op de basisopleidingen van één cyclus ook voor de initiële lerarenopleidingen vermeld in §1.

Artikel 20quater

§ 1. De opties van de opleiding secundair onderwijs-groep 1 worden bepaald door basisclusters van opleidingseenheden en de uitdieping van opleidingseenheden.

De student bepaalt de samenstelling van zijn basiscluster van opleidingseenheden en de uitdieping, binnen de door de hogeschool aangeboden mogelijkheden.

Elke basiscluster bestaat uit een aantal opleidingseenheden vermeld in §2 voor een totaal puntengewicht van 3 punten.

§ 2. De opleidingseenheden met hun respectievelijk puntengewicht zijn de volgende :

1. Opleidingseenheden met een gewicht 1 :

Aardrijkskunde, geschiedenis, Engels, wiskunde, fysica, Latijn, biologie, Frans, Nederlands, godsdienst, niet-confessionele zedenleer, economie, technisch-technologische opvoeding, burotica of informatica, project algemene vakken, kleding, bewegingsrecreatie.

2. Opleidingseenheden met een gewicht 2 :

A. Mechanica-electriciteit, voeding/verzorging-kleding, handel-burotica, bio-esthetiek-haartooi, hout-bouw, biotechnieken-land- en tuinbouw.

B. Muzikale opvoeding, plastische opvoeding, lichamelijke opvoeding.

De opleidingseenheid bewegingsrecreatie kan enkel gecombineerd worden met de opleidingseenheid lichamelijke opvoeding.

§ 3. Eén van de opleidingseenheden uit de basiscluster wordt uitgediept, met dien verstande dat van de opleidingseenheden vermeld onder § 2, 2 A slechts één van de samenstellende delen uitgediept kan worden.

In afwijking van het eerste lid :

– kunnen de opleidingseenheden Latijn en technisch-technologische opvoeding niet uitgediept worden ;

– kan ook Duits als gelijkwaardig met een verdiepingseenheid gekozen worden ;

– kan ook chemie als gelijkwaardig met een verdiepingseenheid gekozen worden, op voorwaarde dat zowel fysica als biologie deel uitmaken van de basiscluster ;

– kunnen twee opleidingseenheden uitgediept worden voor zover deze zijn : de opleidingseenheid project algemene vakken en één opleidingseenheid uit volgende groep : aardrijkskunde, geschiedenis, Engels, wiskunde, fysica, biologie, Frans, Nederlands, godsdienst, niet-confessionele zedenleer, economie.

Artikel 20quinquies

De hogescholen die basisopleidingen van twee cycli aanbieden in het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde, in het studiegebied audiovisuele en beeldende kunst of in het studiegebied muziek en dramatische kunst, kunnen aansluitend bij deze basisopleidingen een initiële lerarenopleiding van academisch niveau organiseren, die wordt bekrachtigd met de graad van geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2.

Artikel 20sexies

§ 1. Een hogeschool kan voor kleuteronderwijzers(essen) volgende voortgezette lerarenopleidingen organiseren, op voorwaarde dat de hogeschool zowel de initiële lerarenopleiding kleuteronderwijs als de initiële lerarenopleiding lager onderwijs organiseert :

– de voortgezette lerarenopleiding lager onderwijs, waarvoor het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend ;

– de voortgezette lerarenopleiding lichamelijke opvoeding, waarvoor het getuigschrift van leermeester lichamelijke opvoeding wordt verleend.

§ 2. Een hogeschool kan voor onderwijzers(essen) volgende voortgezette lerarenopleidingen organiseren :

Indien zij de initiële lerarenopleiding lager onderwijs organiseert :

– de voortgezette lerarenopleiding lichamelijke opvoeding, waarvoor het getuigschrift van leermeester lichamelijke opvoeding wordt verleend ;

– de voortgezette lerarenopleiding niet-confessionele zedenleer, waarvoor het overeenstemmend getuigschrift wordt verleend ;

– de voortgezette lerarenopleiding godsdienst, waarvoor het overeenstemmend getuigschrift wordt verleend.

Indien de hogeschool zowel de initiële lerarenopleiding lager onderwijs als de initiële lerarenopleiding kleuteronderwijs organiseert :

– de voortgezette lerarenopleiding kleuteronderwijs, waarvoor het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend.

Indien de hogeschool zowel de initiële lerarenopleiding lager onderwijs als de initiële lerarenopleiding secundair onderwijs-groep 1 organiseert :

– de voortgezette lerarenopleiding voor de algemene vakken in het eerste leerjaar B van het secundair onderwijs en het beroepsvoorbereidend leerjaar, waarvoor het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend.

§ 3. Een hogeschool kan voor geaggregeerden voor het secundair onderwijs-groep 1 volgende voortgezette lerarenopleidingen organiseren :

Indien zij de initiële lerarenopleiding secundair onderwijs-groep 1 organiseert :

– de voortgezette lerarenopleiding voor de bijkomende uitdieping van een opleidingseenheid van de basiscluster of voor Duits of chemie, waarvoor het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend. Voor de uitdieping van chemie gelden dezelfde voorwaarden als vermeld in artikel 20quater, § 3.

Indien de hogeschool zowel de initiële lerarenopleiding secundair onderwijs-groep 1 als de initiële lerarenopleiding lager onderwijs organiseert :

– de voortgezette lerarenopleiding lager onderwijs, waarvoor het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend.

§ 4. Voor de toepassing van dit artikel worden de houders van het diploma kleuterleid(st)er gelijkgesteld met kleuteronderwijzers(essen) en de houders van het diploma geaggregeerde voor het lager secundair onderwijs gelijkgesteld met geaggregeerden voor het secundair onderwijs-groep 1.

§ 5. Een hogeschool die zowel het studiegebied onderwijs als het studiegebied sociaal-agogisch werk organiseert, kan een voortgezette lerarenopleiding basiseducatie inrichten.

Artikel 20septies

Hogescholen die een initiële lerarenopleiding organiseren, kunnen een voortgezette lerarenopleiding buitengewoon onderwijs organiseren, waarvoor het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend."

Artikel 28

Paragraaf 3 van artikel 26 van hetzelfde decreet wordt geschrapt.

Artikel 29

Er wordt in hetzelfde decreet een artikel 26bis ingevoegd, luidend als volgt :

" Artikel 26bis

Voor de inschrijving in een lerarenopleiding van academisch niveau geldt als toelatingsvoorwaarde het bezit van een diploma van de eerste cyclus van een basisopleiding van academisch niveau bedoeld in artikel 20quinquies of een diploma bedoeld in artikel 22, §2."

Artikel 30

In artikel 36 van hetzelfde decreet, tweede alinea worden na de woorden "dramatische kunst" de woorden "en onderwijs" toegevoegd.

Artikel 31

In artikel 39 van hetzelfde decreet worden de woorden "de graad van gegraduateerde" vervangen door de woorden "een graad op het einde van een basisopleiding".

Artikel 32

Er wordt in hetzelfde decreet een artikel 40bis ingevoegd, luidend als volgt :

"Artikel 40bis

Geïntegreerd in de basisopleiding van twee cycli vermeld in het artikel 20quinquies zoals ingevoegd door het decreet van ... worden tijdens de tweede cyclus minimum 270 uren onderwijs- of andere studieactiviteiten voor de initiële lerarenopleiding van academisch niveau aangeboden. Voor de afgestudeerden die dit onderdeel niet hebben gevolgd, moet dit deeltijds worden ingericht. Tevens worden, gedeeltelijk of volledig parallel met, of na de tweede cyclus tussen de 600 en de 750 uren onderwijs- of andere studieactiviteiten aan de initiële lerarenopleiding van academisch niveau ingericht, waarvan ten minste 1/3 begeleide onderwijspraktijk."

Artikel 33

Er wordt in hetzelfde decreet een artikel 40ter ingevoegd, luidend als volgt :

"Artikel 40ter

De Vlaamse regering bepaalt de minimale studieomvang van de voortgezette lerarenopleidingen."

Artikel 34

In artikel 63 tweede alinea van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "inzake" en "posthogeschoolvorming" het woord "lerarenopleidingen," toegevoegd.

Artikel 35

Artikel 175, §2 van hetzelfde decreet wordt gewijzigd als volgt :

1° In de tweede alinea wordt de zinsnede ", en voor de opleiding muzikale vorming van het studiegebied onderwijs" geschrapt.

2° Er wordt een derde alinea toegevoegd, luidend als volgt : "Tot uiterlijk 1 september 1997 zijn de voorwaarden vermeld in §1, 3° niet van toepassing voor de opleiding muzikale vorming van het studiegebied onderwijs."

Artikel 36

Artikel 176 van hetzelfde decreet wordt gewijzigd als volgt :

1° § 1 van artikel 176 wordt vervangen door :

"§ 1. De Vlaamse regering kan de voortgezette opleidingen die tijdens het academiejaar 1995-1996 gefinancierd werden, tijdens de academiejaren 1996-1997 en 1997-1998 telkens een financiering van 1,5 miljoen frank toekennen."

2° In § 2 wordt het woord "financiering" vervangen door de woorden "de financiering vermeld in § 1."

3° In § 3 worden voor de woorden "in aanmerking komen" de woorden "vermeld in §1" ingevoegd.

4° Er wordt een § 4 toegevoegd, luidend als volgt :

"§ 4. Om voor de financiering, vermeld in artikel 179, 13°, in aanmerking te komen moet een voortgezette lerarenopleiding voldoen aan volgende voorwaarden :

1° voorkomen op de lijst bedoeld in bijlage I van dit decreet

2° slechts eenmaal georganiseerd worden in dezelfde hogeschool

3° niet gefinancierd worden volgens § 1."

Artikel 37

Artikel 178 van hetzelfde decreet wordt gewijzigd als volgt :

"In § 1, eerste zin, wordt de tekst na "begrotingsjaar" vervangen door de woorden "1996 gelijk aan 18.111,0 miljoen frank."

Artikel 38

In artikel 179, 4° van hetzelfde decreet wordt de tekst na "1996" vervangen door de volgende tekst :

"en in 1997 en 1998 gelijk aan het bedrag dat op basis van artikel 176 voor voortgezette opleidingen wordt betaald. Vanaf 1999 is Σ VO gelijk aan nul."

Artikel 39

In artikel 179 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Het eerste lid wordt vervangen door wat volgt :

"Het bedrag bedoeld in artikel 178 wordt op de volgende wijze aangewend voor de werkingsuitkeringen van de hogescholen :

$$W = U - \Sigma EW - \Sigma VO - \Sigma WARGO - LMVD - (LTBS + 55) - LCF - KB - \Sigma BEV - C - LO\ AN - VLO,$$
"

2° Een 12° en een 13° worden toegevoegd, die luiden als volgt :

"12° LO AN is bestemd voor de financiering van de initiële lerarenopleiding van academisch niveau en is in 1996 gelijk aan 26,6 miljoen frank. Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast op de wijze bepaald in artikel 184 van dit decreet en wordt verdeeld op basis van het in het vorig jaar afgeleverde diploma's ;

13° VLO is bestemd voor de financiering van de voortgezette lerarenopleiding.

Per in het vorig jaar afgeleverde diploma's ontvangen de hogescholen die een voortgezette lerarenopleiding organiseren vanaf het academiejaar 1997-1998 67.000 frank. Als het totale bedrag bestemd voor de voortgezette lerarenopleiding meer bedraagt dan 60,0 miljoen frank wordt dit bedrag verdeeld over de hogescholen op basis van de in het vorig jaar afgeleverde diploma's.

Deze bedragen worden jaarlijks aangepast op de wijze bepaald in artikel 184 van dit decreet."

Artikel 40

De tekst van punt 8. studiegebied onderwijs in de bijlage I van hetzelfde decreet wordt vervangen door :

"8. STUDIEGEBIED ONDERWIJS

Initiële lerarenopleidingen gelijkgesteld met basisopleidingen van één cyclus :

- kleuteronderwijs, waarvoor de graad van kleuteronderwijzer(es) wordt verleend ;
- lager onderwijs, waarvoor de graad van onderwijzer(es) wordt verleend ;
- secundair onderwijs-groep 1, waarvoor de graad van geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 1 wordt verleend.

De initiële lerarenopleiding van academisch niveau, waarvoor de graad van geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 2 wordt verleend.

De voortgezette lerarenopleidingen :

- lager onderwijs, waarvoor aan kleuteronderwijzers(essen) het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend ;
- lichamelijke opvoeding, waarvoor aan kleuteronderwijzers(essen) het getuigschrift van leermeester lichamelijke opvoeding wordt verleend ;
- lichamelijke opvoeding, waarvoor aan onderwijzers(essen), het getuigschrift van leermeester lichamelijke opvoeding wordt verleend ;
- de voortgezette lerarenopleiding niet-confessionele zedenleer, waarvoor aan onderwijzers(essen) het overeenstemmend getuigschrift wordt verleend ;
- de voortgezette lerarenopleiding godsdienst, waarvoor aan onderwijzers(essen), het overeenstemmend getuigschrift wordt verleend ;
- de voortgezette lerarenopleiding kleuteronderwijs, waarvoor aan onderwijzers(essen) het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend ;
- de voortgezette lerarenopleiding voor de algemene vakken in het eerste leerjaar B van het secundair onderwijs van het beroepsvoorbereidend leerjaar, waarvoor aan onderwijzers(essen) het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend ;
- de voortgezette lerarenopleiding voor de bijkomende uitdieping van een opleidingseenheid van de basiscluster of voor Duits of chemie, waarvoor aan geaggregeerden voor het secundair onderwijs-groep 1 het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend ;

- de voortgezette lerarenopleiding lager onderwijs, waarvoor aan geaggregeerden voor het secundair onderwijs-groep 1 het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend ;
- de voortgezette lerarenopleiding basiseducatie, waarvoor het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend ;
- de voortgezette lerarenopleiding buitengewoon onderwijs, waarvoor het overeenkomstig getuigschrift wordt verleend."

Artikel 41

In bijlage II van hetzelfde decreet worden volgende opleidingen vervangen door de opleiding ernaast vermeld :

kleuterleid(st)er	leraar kleuteronderwijs
onderwijzer(es)	leraar lager onderwijs

Alle andere opleidingen in het studiegebied onderwijs worden vervangen door de opleiding secundair onderwijs-groep 1.

Artikel 42

§ 1. In afwijking van artikel 20sexies van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals ingevoegd bij dit decreet, kunnen de hogescholen die zowel de opleiding kleuterleid(st)er als de opleiding onderwijzer(es) organiseren, gedurende het academiejaar 1996-1997 de volgende voortgezette lerarenopleidingen organiseren :

- de voortgezette lerarenopleiding lager onderwijs ;
- de voortgezette lerarenopleiding lichamelijke opvoeding ;
- de voortgezette lerarenopleiding zedenleer ;
- de voortgezette lerarenopleiding godsdienst ;
- de voortgezette lerarenopleiding kleuteronderwijs.

§ 2. In afwijking van hetzelfde artikel kunnen de hogescholen die zowel het studiegebied onderwijs als het studiegebied sociaal-agogisch werk organiseren, gedurende het academiejaar 1996-1997 de voortgezette lerarenopleiding basiseducatie organiseren.

§ 3. In afwijking van artikel 20septies van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap zoals ingevoegd door dit decreet kunnen hogescholen die een basisopleiding van het studiegebied onderwijs organiseren gedurende het academiejaar 1996-1997 een voortgezette lerarenopleiding buitengewoon onderwijs organiseren.

TITEL IV

De nascholing

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 43

De Vlaamse Gemeenschap voorziet onder de hiernavolgende voorwaarden vanaf het begrotingsjaar 1996 in financiële middelen voor de nascholing.

Onverminderd artikel 9, § 3 zijn deze middelen bestemd voor :

1° nascholing op initiatief van de scholen ;

2° nascholing op initiatief van de ARGO en verenigingen zonder winstoogmerk opgericht door de representatieve groeperingen van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs ;

3° nascholing op initiatief van de Vlaamse regering ;

4° navorming zoals bedoeld in de artikelen 75 tot 84 van het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs, zoals gewijzigd door het decreet van 17 juli 1991.

Artikel 44

§ 1. De Vlaamse Gemeenschap stelt volgens de hiernavolgende tabel vanaf het schooljaar 1996-1997 elk jaar middelen in miljoenen frank ter beschikking voor de nascholing :

begrotingsjaar	scholen (1°)		koepels (2°)	overheid (3°)	navorming (4°)	totaal
	basis	secundair				
1996	44	0	16	16	16	92
1997	114	16	42	42	36	250
1998	124	56	47	47	26	300
1999	134	96	54	54	12	350
2000	144	136	60	60	0	400
2001	154	176	60	60	0	450
2002	164	216	60	60	0	500
2003	170	240	60	60	0	530

§ 2. De bedragen vermeld in deze titel worden geïndexeerd als volgt :

$$N_x = T_x (C_x / C_{96})$$

waarbij :

N_x : gelijk is aan het geïndexeerde bedrag in begrotingsjaar x ;

T_x : gelijk is aan het bedrag dat in de tabel voor het betreffende begrotingsjaar vermeld staat ; vanaf begrotingsjaar 2004 is dit bedrag gelijk aan het bedrag voor het begrotingsjaar 2003 ;

C_x : gelijk is aan de gezondheidsindex bij het begin van het begrotingsjaar x ;

C_{96} : gelijk is aan de gezondheidsindex bij het begin van het begrotingsjaar 1996.

HOOFDSTUK II

Nascholing op initiatief van de scholen

Artikel 45

De Vlaamse Gemeenschap stelt volgens de tabel in artikel 44, § 1 vanaf het jaar 1996 elk jaar middelen ter beschikking aan de inrichtende machten van de scholen van het kleuter- en lager onderwijs en het voltijds en deeltijds secundair onderwijs. Zij moeten deze middelen besteden aan nascholing voor het personeel van hun scholen per aangegeven onderwijsniveau.

Artikel 46

§ 1. Het aandeel in de middelen bedoeld in artikel 45, waarop elke school recht heeft, wordt berekend op basis van het aantal organieke betrekkingen in deze school op 1 februari van het voorafgaand begrotingsjaar, rekening houdend met het onderwijsniveau waarvoor de middelen krachtens de tabel in artikel 44, § 1 bestemd zijn.

Het aantal organieke betrekkingen is het geheel van organieke betrekkingen, omgerekend in voltijdse betrekkingen, waar de school in toepassing van de bestaande reglementering recht op heeft voor

- het bestuurs- en onderwijzend personeel ;
- het opvoedend hulppersoneel ;
- het administratief personeel ;
- het paramedisch en sociaal personeel ;
- het psychologisch en medisch personeel.

De bijkomende betrekkingen voor administratieve hulp waarop een school recht heeft onder de vorm van gesubsidieerde contractuelen, onder de vorm van wedertewerkgestelde terbeschikkinggestelden en op basis van de enveloppe extra-krediet, omgerekend naar betrekkingen, worden voor de berekening bedoeld in dit artikel gelijkgesteld met organieke betrekkingen administratief personeel.

§ 2. Het aandeel van elke school wordt berekend als volgt :

$$A = B (N / \Sigma B)$$

waarbij :

A : gelijk is aan het aandeel van één school ;

B : gelijk is aan het aantal organieke betrekkingen in die school, bepaald zoals in § 1 ;

N : gelijk is aan het bedrag, dat overeenkomstig de tabel bestemd is voor nascholing op initiatief van de scholen ;

ΣB : gelijk is aan de som van de aantallen organieke betrekkingen B in alle scholen van de bedoelde onderwijsniveaus.

Artikel 47

De volgens artikel 45 toegewezen middelen worden in twee schijven aan de inrichtende machten van de scholen uitbetaald. De eerste schijf ten bedrage van zestig procent wordt uitbetaald vóór het einde van de maand februari van het betreffende begrotingsjaar, de tweede schijf ten bedrage van veertig procent vóór het einde van de maand oktober van het betreffende begrotingsjaar. In afwijking hiervan wordt tijdens het begrotingsjaar 1996 het volledige bedrag uitbetaald in oktober.

Elke inrichtende macht wendt de middelen uitsluitend aan voor de nascholing van de personeelsleden van de school die recht heeft op de middelen, conform het op voorstel van de directeur door ofwel het lokaal onderhandelingscomité ofwel het basisoverlegcomité ofwel de ondernemingsraad ofwel, bij ontstentenis hieraan, de algemene personeelsvergadering goedgekeurde jaarlijkse nascholingsplan.

De ontvangen middelen zijn hoogstens twee jaar overdraagbaar.

Artikel 48

De in dit hoofdstuk bedoelde middelen die afgewend worden van hun bestemming of niet tijdig aangewend worden, zoals bedoeld in artikel 47, derde lid, moeten onmiddellijk terugbetaald worden.

Bij afwending van de middelen kan de Vlaamse regering, onverminderd de terugbetaling vermeld in het eerste lid, een sanctie opleggen ten belope van ten hoogste het vijfvoud van de afgewende nascholingsmiddelen.

Deze terugbetaling en de betaling van de sanctie kunnen geschieden bij verrekening op nog aan de inrichtende macht verschuldigde middelen, hierin inbegrepen de werkingsmiddelen of -toelagen.

HOOFDSTUK III

De nascholing op initiatief van de ARGO en van de representatieve groeperingen van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs

Artikel 49

Met het oog op de toepassing van dit hoofdstuk wordt er voor elke representatieve groepering van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs één vereniging zonder winstoogmerk erkend. De Vlaamse regering erkent deze verenigingen zonder winstoogmerk voor zover het maatschappelijk doel van de vereniging bestaat uit nascholing.

Artikel 50

De Vlaamse Gemeenschap stelt volgens de tabel in artikel 44, § 1 vanaf het jaar 1996 elk jaar een globaal bedrag ter beschikking van de ARGO en van de verenigingen zonder winstoogmerk, bedoeld in artikel 49, voor het realiseren van nascholingsprojecten voor de personeelsleden van de internaten, van de psycho-medisch-sociale centra en van de pedagogische begeleidingsdiensten die zij vertegenwoordigen en voor nascholingsinitiatieven specifiek voor het eigen pedagogisch project.

Artikel 51

§ 1. De middelen bedoeld in artikel 50 worden verdeeld op basis van het aantal organieke betrekkingen dat voor de ARGO en voor de bedoelde representatieve groeperingen vastgesteld wordt op 1 februari van het voorgaand schooljaar.

Het aantal organieke betrekkingen is het geheel van de organieke betrekkingen, omgerekend in voltijdse betrekkingen, waar de onderwijsinstellingen van de ARGO en de onderwijsinstellingen van de in artikel 49 bedoelde verenigingen zonder winstoogmerk bij toepassing van de bestaande reglementering recht op hebben voor het bestuurs- en onderwijzend personeel.

§ 2. De middelen bedoeld in § 1 worden in twee schijven uitbetaald. De eerste schijf ten bedrage van zestig procent wordt uitbetaald vóór het einde van de maand februari van het betreffende begrotingsjaar, de tweede schijf ten bedrage van veertig procent vóór het einde van de maand oktober van het betreffende begrotingsjaar. In afwijking hiervan wordt tijdens het begrotingjaar 1996 het volledige bedrag uitbetaald in oktober.

De ontvangen middelen zijn hoogstens twee jaar overdraagbaar.

Artikel 52

De in dit hoofdstuk bedoelde middelen die afgewend worden van hun bestemming of niet tijdig aangewend worden, zoals bedoeld in de artikelen 50 en 51 moeten onmiddellijk terugbetaald worden.

Bij afwending van de middelen kan de Vlaamse regering, onverminderd de terugbetaling vermeld in het eerste lid, een sanctie opleggen ten belope van ten hoogste het vijfvoud van de afgewende nascholingsmiddelen.

Deze terugbetaling en de betaling van de sanctie kunnen geschieden bij verrekening op nog aan de ARGO of de representatieve groeperingen van inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs verschuldigde middelen, uit welke hoofde ook.

HOOFDSTUK IV

Nascholing op initiatief van de Vlaamse regering

Artikel 53

De Vlaamse regering stelt ten behoeve van de personeelsleden van het onderwijs beleidsprioriteiten vast voor nascholingsinitiatieven die noodzakelijk zijn om de implementatie van onderwijshervormingen te ondersteunen en om behoeften te dekken die ontstaan door marktdeficiënties. Zij bepaalt de wijze waarop deze beleidsprioriteiten worden vastgesteld.

Artikel 54

De Vlaamse Gemeenschap stelt volgens de tabel in artikel 44, § 1 vanaf het jaar 1996 elk jaar middelen ter beschikking van de Vlaamse regering voor deze nascholingsinitiatieven.

Artikel 55

De Vlaamse regering wijst de uitvoering van de nascholingsinitiatieven toe in nascholingsprojecten volgens de door haar vast te stellen regels. Deze nascholingsprojecten worden ieder jaar vastgelegd in een budgettair implementatieplan.

HOOFDSTUK V

Aanbodgestuurde navorming

Artikel 56

De Vlaamse Gemeenschap stelt volgens de tabel in artikel 44, § 1 tijdens de begrotingsjaren 1996, 1997, 1998 en 1999 middelen ter beschikking van de navormingscentra voor navormingsprojecten zoals bedoeld in het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs, zoals gewijzigd door het decreet van 17 juli 1991.

TITEL V

Opheffings- en slotbepalingen

Artikel 57

Dit decreet treedt in werking op 1 september 1997, met uitzondering van :

- de hoofdstukken I, II en III van Titel II die in werking treden op 1 september 1996 ;
- artikel 21 dat in werking treedt op 1 januari 1996 ;
- artikel 25 dat in werking treedt op 1 september 1995 ;
- artikel 35 dat in werking treedt vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad ;
- Titel IV die in werking treedt op 1 september 1996, uitgezonderd de artikelen 53 en 55 die in werking treden op 1 januari 1996.

Dit decreet zal na acht jaar onderworpen worden aan een evaluatie.

Artikel 58

§ 1. Worden opgeheven met ingang van 1 september 1999 :

1° de artikelen 75 tot en met 84 van het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs, zoals gewijzigd door het decreet van 17 juli 1991 ;

2° het besluit van de Vlaamse regering van 13 september 1989 betreffende de organisatie, de coördinatie en de financiering van de navormingsactiviteiten voor de personeelsleden van het onderwijs en van de psycho-medisch-sociale centra, zoals gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1991 ;

3° het besluit van de Vlaamse regering van 8 november 1989 houdende bepaling van de prioriteiten inzake navorming, in uitvoering van artikel 77, 8, van het decreet van 5 juli 1989 betreffende het onderwijs ;

4° het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende bepaling van de voorwaarden waaronder een getuigschrift van navorming kan worden uitgereikt aan de personeelsleden van het onderwijs en van de psycho-medisch-sociale centra ;

5° het ministerieel besluit van 21 oktober 1991 tot vaststelling van het model van het evaluatieverslag van navorming ;

6° het ministerieel besluit van 21 oktober 1991 tot vaststelling van de vorm van en de vermeldingen op het getuigschrift van navorming.

§ 2. De navormingsprojecten die in uitvoering van deze artikelen worden georganiseerd, worden vanaf 1 september 1999 niet meer gefinancierd.
